

Молебень за перемогу

в час нашестя варварів і навали чужинців

з Трєбника свт. Петра Могили
1646 року

Ікона XVII ст. Автор невідомий

Святитель Петро Могила (1596-1647)

Переможець, воїн, що в тяжких битвах захищав рідну землю від безбожних загарбників, а потім, уже в сані єпископа, боронив Україну від пекельних сил темряви, брехні, злоби й загибелі. Великий просвітник, Учитель, будівничий, батько руського (українського) богослів'я, творець церковних канонів і молитов, перекладач, науковець, видавець богослужбових книг, що століттями були взірцевими для всього слов'янського світу... І нині він поруч з кожним українським воїном у нашій війні проти зла, наближаючи нашу перемогу своєю могутньою молитвою.

Молебень за перемогу

в час нашестя варварів і навали чужинців

з Требника свт. Петра Могили
1646 року

*Видано з благословення
голови синодального відділу
соціального служіння УПЦ КП
архієпископа Донецького і Маріупольського
СЕРГІЯ*

УДК 271.2-282.5
ББК 86.372-5
М75

Рецензенти:

член-кореспондент НАН України,
доктор філологічних наук, професор **Григорій Півторак**;
кандидат богослів'я, прот. **Андрій Власенко**.

М75 Молебень за перемогу в час нашестя варварів і навали чужинців (з Требника свт. Петра Могили 1646 року) / Упорядкув., передм.: Ганна Куземська. — К.: ПАТ «ВІПОЛ», 2017. — 80 с.

ISBN 978-966-646-172-1

Полум'яна молитва наших святих пращурів як ніколи актуальна нині, у час війни. Тому й призначено це видання саме для практичного вжитку: молитви за перемогу! У церквах, у домівках, у військових частинах — скрізь.

Оригінальний текст молебню (в українській транслітерації) з Требника свт. Петра Могили 1646 року і паралельний український переклад уперше дають нам змогу помолитися не лише рідною мовою, а й традиційною богослужбовою мовою всіх святих Русі-України Х-XVIII ст. — мовою непереможною і справді священною.

З розгорнутої передмови читач дізнається багато цікавого та повчального, також знайде пояснення до цієї публікації.

Книжку адресовано священикам, капеланам, вірянам, усім, хто молиться за Україну та шанує святоотцівську спадщину.

УДК 271.2-282.5
ББК 86.372-5

© Куземська Г. В., переклад з ц.-сл. мови, передмова, упорядкування, 2017.

© Литвиненко О. М., транслітерація, 2017.

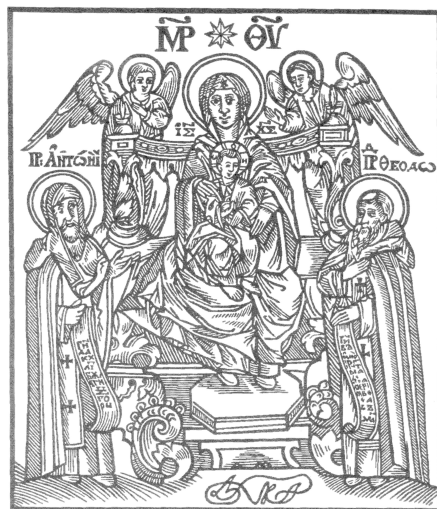
ISBN 978-966-646-172-1

© Редчук Д. О., макет, верстка, 2017.

Молебень за перемогу

в час нашестя варварів і навали чужинців

з Требника свт. Петра Могили
1646 року

Київ 2017

Мужайся, і нехай кріпиться серце твоє,
і перемагай ворогів твоїх, і уповай на Господа
в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа.

Аміль.

(Благословення священника воїнові
з Требника свт. Петра Могили 1646 р.)

Зміст

1	Передмова	5
2	Вослідованіє молібнаго пінія, піваємаго в нашествії варвар і в нахожденіи язиків	12
3	Молебень за перемогу в час нашестя варварів і навали чужинців	13
4	Примітки	74

Передмова

*Господь — мій помічник, і я не боюся, що зробить мені людина?
Господь — мій помічник, і я сміливо дивлюся на ворогів моїх
(Пс. 117:6-7).*

Цей молебень складено багато віків тому. Уперше його надруковано у грецькому Євхології XVI ст. Видатний український святий Петро Могила зрадагував його та видрукував у знаменитому Требникові 1646 року. А в українському перекладі цей молебень уперше з'явився 2014 року¹.

І всі ці віки він був однаково злободенним. Бо нападники й загарбники — завжди «язичницький, богоборчий народ», хоч би й прикривалися стіною ікон і хрестів; а захисники рідної землі, оборонці своїх святинь — завжди «христоролюбне воїнство», хоч би й обзивали їх мазепинцями-зрадниками, ворогами народу, хунтою чи будь-якими злими та неправдивими словами.

Бо насправді будь-яка війна — лише видимий прообраз одвічної апокаліптичної битви наклепника-диявола з Богом і з Його улюбленим творінням — людиною, смертна битва за душу кожного з нас.

І кожен з нас неодмінно стає на бік того чи іншого війська: своїми вчинками, словами та думками приєднується чи то до Бога, чи до диявола.

Відомо, що диявол не воює з тими, хто вже в його владі, у владі неправди, смерті й пекла, а воює з тими, хто насмілився повстати проти його злої влади. Тому все воїнство Христове — це єдиний духовний «Майдан», який неодмінно перемагає — не силою зброї, а силою віри та правди, силою Божою. І чи не тому так люто накинулися на Україну

¹Святитель Петро Могила. Молитви в час війни: Переклад із церковнослов'ян., упорядкув., передм., коментарі: Людмила Іваннікова; ред. прот. Юрій Мицик. — К., 2014. — 184 с.

слуги диявола, що її народ так просяв Божими чеснотами: любов'ю, щедрістю, добротою, милосердям навіть до ворогів, прагненням правди, жертовністю, неперервною молитвою?

Диявол — заздрісник, і не може стерпіти, коли комусь добре. Такі ж і його раби. Істинно «вороги наші не задля того воюють, щоб чим-небудь скористатися після перемоги, а тільки для того, щоб позбавити нас неба» (*свт. Іоан Золотоустий*). Це написано про духовну війну, але як це подібно до того, що відбувається нині в Україні!

І воюватиме з нами диявол — отець неправди, ненаситний мучитель, грабіжник і вбивця — усіма видами «забороненої зброї». А триватиме ця війна аж до кінцевої перемоги Христової над дияволом і всіма його темними ордами, до загального воскресіння померлих, Страшного Суду й остаточного розділення добра і зла на Царство Боже, де зустрінуться і вже ніколи не розлучаться всі од віку Христові воїни, — та пекло, де в цілковитій самотності й нестерпних муках сумління опиняться запеклі чи байдужі до людської біди слуги князя світу цього.

Тож доки триватиме ця битва, земна й піднебесна, доти цей молебень буде актуальним.

Нам є за що змагатися! Нам є за що терпіти і страждати! Тому і сказано: «Не бійтеся тих, що вбивають тіло, а душі не можуть убити; але бійтеся більше Того, Хто може і душу, і тіло погубити в геєні. Чи не дві малі пташки продаються за один асарій? І жодна з них не впаде на землю без волі Отця вашого; у вас же і волосся на голові все полічено; не бійтеся ж!» «І волосина з голови вашої не пропаде» (*Мф. 10:28-31, Лк. 21:18*).

* * *

Для чого в цій книжці подано паралельно два тексти — церковнослов'янський та український? Точніше, навіщо читачам давній текст з Требника свт. Петра Могили 1646 року?

Цей текст подано для того, щоб українці мали змогу помолитися мовою своїх пращурів — богослужбовою мовою всіх найвидатніших святих землі Української; мовою, якою від часів хрещення Руси-України молився наш народ «від Сяну й до Дону»!

Це не та зросійщена церковнослов'янська мова, яку жорстоким лінгвоцидом і репресіями впровадили в наших православних церквах московські окупанти кілька століть тому. Вчитайтеся, вслухайтеся — ця давня сакральна мова звучить зовсім по-українськи. Саме так у загальних рисах вона звучала понад 1000 років! Дехто називає її Київською, бо народжувалася вона в перших давньоруських храмах Київщини, а значно пізніше — удосконалювалася знову ж таки в Києві, вже за часів свт. Петра Могили.

Щоправда, варто пам'ятати — це все ж таки не українська, а церковнослов'янська мова, тому деякі слова, наголоси та мовні конструкції відрізняються від українських. Проте це не має завадити нам знати, шанувати, а іноді й практикувати традиційну богослужбову мову Руси-України.

Зауважимо, що до XVII ст. в церковнослов'янських словах *отець, вінець, птиць, любить, веселить, ходить, будуть* тощо закінчення пом'якшували. Але за часів свт. Петра Могили ці закінчення, відповідно до болгарської орфографічної реформи, почали писати й намагатися вимовляти твердо: *отец, любит, будет...* Звісно, це правило було штучним і неприродним для нашої орфоепії (на відміну від болгарської чи російської). Оскільки ми відтворювали текст молебня XVII ст., то мусили писати тверді закінчення. Проте, гадаємо, якщо читач у молитві пом'якшуватиме їх, буде тільки краще, тим паче, що «м'яка» традиція — значно давніша і триваліша.

Сакральна мова України відрізняється від московської не тільки вимовою, а й відшліфованою віками системою наголосів (власне, кожен слов'янський народ сформував і

свою вимову літер церковнослов'янської абетки, і неповторну систему наголосів). В українських богослужбових книжках завжди писали: *ім'я, долги, даруй, защититель, утешитель, твоєму, моєму, колесо, другий, злодій, купіль, легко, сині*. А в московських богослужбових книжках — *імя, долги, даруй, защититель, утешитель, твоєму, моему, колесо, другій, злодей, купель, легко, сини*. Для нас характерно: *дасі єму благословеніє; вечері Твоєя тайнія*; а для Московщини — *дасі єму благословеніє та вечері Твоєя тайнія*. Отже, навіть самих наголосів достатньо, щоб легко розрізнити українську та московську тридицію написання й вимови церковнослов'янських текстів.

На жаль, тривале насаджування московської редакції церковнослов'янської мови, а ще більше — ідеологічний міф, що ця місцева редакція (московська вимова та наголоси) ніби і є традиційною мовою святих просвітників Кирила та Мефодія, привчили багатьох священників вимовляти церковнослов'янські слова по-московськи. Але ця книжка дає нагоду виправити таку вимову згідно з традицією святих отців нашої землі, згідно з нашою, значно давнішою культурою церковнослов'янської молитви.

У сакральній мові часів свт. Петра Могили ще трапляється багато дуже древніх мовних форм, замінених пізніше, зокрема закінчення *-ца, -ша (-шя)* у множині та родовому відмінку іменників жіночого роду: *спаси душа наша, Пресятої Богородица, от Святія Тройца*, або наголошування прийменників із займенниками *н́атя, н́ани* (на Тебе, на нас) тощо. Ми не змінювали цих форм, аби читач міг відчувати подих правічної давнини. Виняток — виправили древне *во віки віком* на сучасніше — *во віки віков*, тому що саме у Требникові 1646 року вперше введено цю нову форму (у Київському Полууставі 1643 року ще бачимо стару). Цей молебень — єдиний, у якому, певно за недоглядом, залишено *віком*, але непослідовно: у кінцевих молитвах бачимо все ж таки нову форму, тому й віддали перевагу саме їй.

* * *

Оскільки для нас було головним, аби священний текст давньої Української Церкви знову залунав у молитві, то musiли скоригувати його відповідно до сучасної богослужбової практики. Наприклад, нині не моляться за короля, гетьмана, господаря, а за народ, військо, уряд. Тому подібні місця в церковнослов'янському тексті ми змінили, а зміни відзначили курсивом, подавши у примітках оригінальний текст. Поминання святих доповнили іменами багатьох прославлених у Господі українців, оскільки тоді й видавця (свт. Петра Могили), і багатьох його попередників та послідовників ще не було долучено до лику святих.

Враховуючи, що бойові дії відбуваються нині не лише в містах, а й у селах, у полі чи в лісі, де також перебувають бойові частини, ми додавали в дужках *село, край (весь, страна)*.

Також ми розкрили всі скорочення (те, що у Требникові подано тільки початковими словами): належні молитви взяли з інших богослужбових книг того часу. Через скорочений виклад важко тепер сказати, чи вживали того часу ті чи інші короткі фрагменти служби, до яких ми нині звикли (ідеться про кілька речень між читанням Святого Письма і відпуст), тому ми вставили їх відповідно до загального чину сучасного молебню та виділили вставлене курсивом.

Деякі фрагменти молебню, які за часів свт. Петра Могили служили трохи в іншій послідовності, ніж нині, ми залишили: принципового значення ці відмінності не мають. Тобто зберегли з давнього богослужіння все, що тільки було можливо.

На слові *Господеві* ми не ставили наголосу, оскільки в церковнослов'янському тексті це слово завжди стоїть під титлом, і тому неможливо сказати, як його вимовляли. Більшість із нас звикли ставити наголос на першому складі: *Гóсподеві*. Проте славетний мовознавець проф. Іван Огієнко (митрополит Іларіон) стверджував, що наголос

Господéві був типовим на теренах усієї України². Нині нормативні обидва наголоси.

Для зручності читання церковнослов'янський текст відтворено українськими літерами (тобто подано в українській транслітерації)³.

Також для зручності співу ми розмітили рисками тропарі, а в каноні після тропарів повставляли приспіву.

Змушені зазначити, що в оригінальному тексті цього молебню трапилась помилка в означенні євангельського читання⁴. Для визначення істини, ми опрацювали інші

²На жаль, за часів комуністичного терору ми втратили багато питомих, незмінних протягом довгих століть особливостей нашої мови, зокрема й наголосів. Ще у ХХ ст. вся Україна вимовляла: *Божествénний*, а не *Божéственний*, про це свідчать Російсько-український академічний словник А. Кримського та С. Єфремова 1924–33 рр.; Російсько-український словник О. Ізюмова 1930 р.; Словник українсько-російський А. Ніковського 1927 р.; Правописний словник Г. Голоскевича 1929 р.; Український стилістичний словник української мови І. Огієнка 1924 р.; Словарь української мови Б. Грінченка 1909 р. Словарь російсько-український М. Уманця та А. Спілки 1893–1898 рр. Так само суто московським є наголос *чесн́ий, пречесн́ий* (докладніше див. примітку 39 на с. 76). Нині, через якихось 70 років, ми вже не пам'ятаємо цього, як не знаємо й багатьох неповторних рис рідної мови та героїчної історії своєї Батьківщини, тому що московські окупанти передусім намагалися викоринити в нас пам'ять, змусити зректись свого, дарованого Богом, назвати рідним чуже та ще й слати мучителів.

³Основні правила української транслітерації цсл. мови: **ѣ** пишемо та вимовляємо як **і**; **ѣ**, **ѣ** — як **е**, а на початку слова, після голосних і префіксів — як **є**; **н** — як **и**, а після голосних — **ї**. Також фіксуємо апостроф, бо хоч його довгий час не писали, але завжди вимовляли (писали *пáмьть*, а вимовляли *пáм'ять* тощо). Докладніше див.: *Куземська Ганна*. Якою мовою молилася давня Україна: Правила української транслітерації церковнослов'янських текстів. Вид. 2-ге, доопрацьоване і значно доповнене. — К., 2012. — 112 с., 165 іл.

⁴В оригіналі подано: *Єв́ангеліе, Матфе́й зачало 51. Нача́ло єго́ сіе: Рече́ Господь: «Кто от вас іміяй дру́га...». Конéц же сей: Отпýстит вам согрѣшѣнія ва́ша*. Проте, зачало 51 від Матфея має зовсім інший текст. Сюжет про друга («Кто от вас...») є лише в Євангелії від Луки, у середині зачала 55. А «Отпýстит вам согрѣшѣнія ва́ша» — це кінець 51-го зачала Євангелія від Марка.

молебні з Требника, ніде не знайшли Євангеліє з двох сполучених зачал, тому подали саме той уривок, який згаданий і в цьому молебні, і в найближчих до нього за тематикою («За царя і народ у час війни» та «За звільнення тих, хто у ворожому полоні»): 51 зачало від Марка.

В українську назву молебню ми додали «за перемогу», оскільки нині звикли зазначати, за що той чи інший молебен. А цей — за перемогу!

* * *

Порівнюючи церковнослов'янський текст з українським перекладом, пам'ятаймо, що багато слів сакральної мови звучить подібно до зрозумілих нам слів, але означають зовсім інше. Наведемо кілька прикладів:

Амалик, Агар — амаликитяни, агаряни (войовничі народи, нащадки Амаліка й Агарі, що ворогували з народом Божим).

мишца — пахва, плече, рука, усемогутня сила Божа;

молва — заколот, тривога, марнота, шторм;

налог — насильство, напад;

озлоблений — скривджений;

премирний — небесний, у вічному блаженстві;

робота — рабство;

разстояніє — ворожнеча, розбрат, відчуженість;

смиреніє — упокореність, убогість; поразка, приниження; мир, примирення; одна з найвищих чеснот.

уже — мотузка, ланцюг, пута;

шатанія — зарозумілість, похвальба, гордість.

І так багато інших слів. Тож, якщо виникнуть сумніви, краще звернутися до церковнослов'янського словника.

Досліджуймо наші традиції та незглибиму культуру!

Молімося за Україну всіма мовами, усім серцем!

Вослідованіє молéбнаго пінія, півáемаго в нашéствіі вáрвар і в находжéніі язýков

Діакон: Благослові, владіко.

Іерей начинáєт: Благословén Бог наш всéгда, ніні і прісно, і во вікі вікóв.

Лик: Амíнь¹.

Цáрю небéсний, Утішітелю, Дúше істинний, вéзде сий і вся ісполняй, сокрóвище благіх і жízни Подáтелю, прійди і вселіся в ни, і очісти ни от всякоя сквэрни, і спасі, Блáже, душá нáша.

Чтец: Святій Бóже, Святій Крїпкий, Святій Бесмéртний, помілуй нас (*трїжди*).

Слáва Отцú, і Сїну, і Святóму Дúху, і ніні, і прісно, і во вікі вікóв. Амíнь.²

Пресвятáя Трóйце, помілуй нас. Гóсподи, очісти грїхі нáша. Владіко, прости беззакóнія нáша. Святій, поситі і ісцїлі нéмощі нáша, імени Твоéго рáди.

Гóсподи, помілуй (*трїжди*). Слáва... і ніні...

Отче наш, іже еси на небесéх³, да святїтсѧ ім'я Твоé, да прійдет Цáрствіє Твоé, да бúдет воля Твоѧ, яко на небесі, і на землі. Хлїб наш насúщний даждь нам днесь, і остави нам долги нáша, якоже і ми оставлѧем должникóм нáшим, і не воведи нас во іскушéніє, но избáви нас от лукаваго.

Іерей глаголét: Яко Твоé єст Цáрство, і сїла, і слáва, Отцá, і Сїна, і Святáго Дúха.

Чтец же: Амíнь. Гóсподи, помілуй (*дванáдесѧт*). Слáва... і ніні...

Молебень за перемогу в час нашестя варварів і навали чужинців

Диякон: Благослови, владико!

Священик: Благословений Бог наш, завжди, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Співці: Амінь.

Царю Небесний, Утішителю, Душе істини, що всюди еси і все наповняєш, Скарбе добра і життя Подателю, прийди, і вселися в нас, і очисти нас від усякої скверни, і спаси, Благий, душі наші³⁸.

Читець: Святий Боже, Святий Кріпкий, Святий Безсмертний, помилуй нас (*тричі*).

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.³⁹

Пресвятая Тройце, помилуй нас; Господи, очисти гріхи наші; Владико, прости беззаконня наші; Святий, зглянься і зціли немочі наші імені Твого ради.

Господи, помилуй (*тричі*). Слава... і нині...

Отче наш, що еси на небесах, нехай святиться ім'я Твоє; нехай прийде Царство Твоє; нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні; і прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим; і не введи нас у спокусу, але визволи нас від лукавого.

Священик: Бо Твоє є Царство, і сила, і слава, Отця, і Сина, і Святого Духа нині, і повсякчас, і на віки віків.

Читець: Амінь. Господи помилуй (*12 разів*). Слава... і нині...

Прийдіте поклонімся Цареві нашему Бóгу.

Прийдіте, поклонімся і припадім Христу́, Цареві нашему Бóгу.

Прийдіте, поклонімся і припадім Самóму Христу́, Цареві і Бóгу нашему.

Псалом 78

Бóже, прийдóша язїци в достояніє Твоє, оскверніша Цérков Святую Твою. Положіша Іерусалім, яко óвощное хранилище, положиша трупіа раб Твоїх брашно птіцам небесним, плóті преподобних Твоїх — звірем зэмним. Проліяша кров їх, яко вóду, óкрест Іерусаліма, і не бі погрібáяй. Біхом поношеніє сосідом нашим, подражненіє і поруганіє сущим óкрест нас. Докóлі, Гóсподи, прогнівáєшися до концá, раждежéтся, яко огонь, рвеніє Твоє? Пролій гнів Твой на язїки, не знающія Тебé, і на царствія, яже імени Твоєго не призвáша. Яко поядóша Іáкова і місто егó опустіша. Не пом'яні наших беззаконій пёрвих, скóро да предварят нищедроті Твоя, Гóсподи, яко обнищáхом зіло. Помозі нам, Бóже, Спасітелю наш, слави ráди імене Твоєго, Гóсподи, зміи нас і очїсти грїхі наша імене Твоєго ráди. Да не когда́ реку́т язїци: «Где ест Бог їх?» І да увїстся во язїціх пред очїма нашими отмщеніє крóви раб Твоїх пролітїя. Да внідет пред Тя воздыханіє оковáнних, по велїчїю мїшця Твоєя, снабді синї умерщвénних. Воздажд сосідом нашим седмерїцею в нїдра їх поношеніє їх, їмже поносиша Тя, Гóсподи. Ми же людіє Твої, і óвця пáжити Твоєя; ісповїмися Тебї, Бóже, во вік, в род і род возвістїм хвáлу Твою.

Слава... і нїні...

Алилўя, алилўя, алилўя, слава Тебї, Бóже (*трїжди*).

Дїакон же глаголет єктенїя великая⁴:

Дїакон: Мїром Гóсподу помолїмся.

Лик же ко всякому дїаконскому моленїю отвїщаваéт: Гóсподи, помїлуй.

Дїакон: О свїшнім мїрі і спасенїї душ наших Гóсподу помолїмся.

Прийдіть, поклонітесь Цареві нашому, Богу.

Прийдіть, поклонітесь і припадимо до Христа, Царя нашого, Бога.

Прийдіть, поклонітесь і припадимо до Самого Христа, Царя і Бога нашого.

Псалом 78

Боже, прийшли язичники в насліддя Твоє, осквернили святий храм Твій, Єрусалим обернули на руїну. Кинули трупи рабів Твоїх на поживу птахам небесним, тіла святих Твоїх — звірам земним. Розлили кров їх, як воду, навкруги Єрусалима, і не було кому поховати їх. Ми стали по-сміховисььком для сусідів наших, наругою й соромом для тих, що оточують нас. Доки, Господи, будеш безупинно гніватися на нас, доки буде палати, як вогонь, обурення Твоє? Вилий гнів Твій на народи, які не знають Тебе, і на царства, які імени Твого не призивають. Бо вони поглинули народ Твій і місце його спустошили. Не згадуй давніх гріхів батьків наших, але скоро пошли нам милість Твою, бо дуже зубожіли ми. Помози нам, Боже, Спасителю наш, задля слави імени Твого. Визволи нас, Господи, і очисти гріхи наші ради імени Твого. Щоб не сказали язичники: «Де Бог їх?» Нехай на очах наших пізнають вони помсту за пролиту кров рабів Твоїх. Нехай прийде перед лице Твоє стогін ув'язнених; могутністю Твою збережи засуджених на смерть. Усемеро поверни в серце ворогам нашим наругу їх, що нею Тебе, Господи, вони зневажили. А ми, народ Твій і вівці стада Твого, будемо вічно прославляти Тебе і з роду в рід сповіщати хвалу Твою.

Слава... і нині...

Алилуя, алилуя, алилуя, слава Тобі, Боже (*тричі*).

Мирна ектенія

Диякон: У мирі Господу помолимося.

Співці (за кожним проханням): Господи, помилуй.

Диякон: За мир з неба і спасіння душ наших Господу помолимося.

○ мірі всеґо міра, благостоянії святїх Божїїх Церквій, і соєдиненїї всїх Гóсподу помолїмся.

○ святóм Храмі сем і с вірою, благоговінієм і страхом Божїім входящих в онь Гóсподу помолїмся.

○ святїйшем отці нашем, Патріарсі Кїївстїм і всея Рóссїї-України⁵ *ім'ярék*, високопреосвященнїйшем Митрополїті (Архієпїскопї ілї преосвященнїйшем Єпїскопї) нашем *ім'ярék*, чéстном Пресвітерствї, єже о Христї Дїаконствї, всем прїчті і лїудех Гóсподу помолїмся⁶.

○ Боголюбивїй і Богохранимїй Україні нашей, благочестївих влáстех і вóех єя Гóсподу помолїмся⁷.

○ єже пособїти і покорїти под нóзі їх всякаго врага і супостáта Гóсподу помолїмся.

○ градї сем (*ілі* о вéсі сей, *ілі* о святїй обїтелї сей), і всяком градї, і вéсі, і всякой стрáні, і вірою живїущих в них, Гóсподу помолїмся.

○ благорастворенїї вóздухов, умноженїї плóдов зéмних і врэменех мїрних, Гóсподу помолїмся.

○ плава́ющих, путьшеству́ющих, недугу́ющих, тружда́ющихся, плінéнных і о спасенїї їх Гóсподу помолїмся.

І абїе прилагáет сїя:

○ єже простїти нам вся согрїшенїя наша, їмиже ярость Єгó раздражїхом нá ся, і чело́віколюбїе Єгó прогнїва́хом, Гóсподу помолїмся.

○ єже мїлостив бїти, благоувїтлїв, і благопремінїтель рабóм Своїм, і отвратїти от нас вес гнїв Свой, прáведно движїмий нá ни і помїловати нас, Гóсподу помолїмся.

○ єже обрaтїти воскóрі воспя́т і в бїгство претворїти дерзновенїе пóлков безбóжных язїк, і в по́пранїе Христо́именїтому воїнству под нóги покорїти, Гóсподу помолїмся.

За мир усього світу, за добрий стан святих Божих Церков і за з'єднання всіх Господу помолимося.

За святий храм цей і тих, що з вірою, побожністю та страхом Божим входять до нього, Господу помолимося.

За владика і отця нашого (ім'я), Святійшого Патріарха Київського і всієї Руси-України, і владика нашого, преосвященнішого єпископа (ім'я), чёсне⁴⁰ пресвітерство, у Христі дияконство, за увесь причет і людей Господу помолимося.

За боголюбиву і Богом берёжену Україну нашу, за уряд і військо її Господу помолимося.

За місто наше (село наше або святий монастир наш) і за всяке місто, село та країну і за тих, що по вірі живуть у них, Господу помолимося.

За добре поліття, за врожай плодів земних і за часи спокійні Господу помолимося.

За подорожніх, за недужих, знеможених та поневолених і за спасіння їх Господу помолимося.

І ці прохання:

Щоб простив нам усі гріхи наші, які гнів Його розпалили на нас і чоловіколюбство Його прогнівили, Господу помолимося.

Щоб милостивим був, і виправляв, і скоро схилявся до благань рабів Своїх; відвернув від нас увесь праведний гнів Свій і помилював нас, Господу помолимося.

Щоб на втечу обернув і погнав навспак зухвалі полчища безбожних чужинців, підкоряючи їх під ноги христові воїнству, Господу помолимося.

О́ ёже воско́ри сокруши́ти си́лу і Богобо́рное дерзнове́ние ополча́ющихся на́ ни пога́них язы́ков страх же і трéпет, і ужас, с малоду́шіем в се́рдца їх всади́ти, вірним же люде́м побіду на́ ня і одолі́ніе мужестве́нное си́лою Своёю пода́ти, Го́споду помолі́мся.

О́ ёже при́зріти на плач, стенáния і вопль лю́дій Своі́х і запусті́ніе достоя́нія Своёго от безбо́жних ні́ні язык су́щее, і сокруши́ти і істни́ти вражде́бную їх си́лу, побіду і одолі́ніе вірним Своі́м на́ ня подава́я, Го́споду помолі́мся.

О́ ёже пода́ти си́лу, крíпость, і мужество Христои́менітому воiнству, і укрíпити ми́шця їх на плéщi безбо́жних враго́в, рату́ющих нас, Го́споду помолі́мся.

О́ ёже я́ко іщеза́ет дим, да іщезнут безбо́жніи́ вразі́ на́ші, і я́коже прах возміта́ється от лица́ вітру, та́ко да погі́бнут агаря́нстіи́ вну́ци от лица́ христі́янских воiнств, Го́споду помолі́мся.

О́ ёже посла́ти я́рость, гнів, скорб і а́нгели лю́тия на вся Христонена́вистнія́ язы́ки, ёже потре́бити я со всі́м безбо́жіем їх, і раздруши́ти ца́рство і вла́сть їх, очі́стити же зе́млю лю́дій Своі́х сла́ви ра́ди імени́ Своёго, Го́споду помолі́мся.

О́ ёже бі́ти путь находя́щих на́ ни язы́ков тма і по́лзок, і А́нгел Госпо́день да пожене́т і оскорби́т їх, і преда́сть їх в ру́ки Христолю́бивих воiн, Го́споду помолі́мся.

О́ ёже невреді́мих нас соблю́сті і непреборі́мих от вся́каго зла́го обстоя́нія і вра́жяго сурóвства, і держа́вное одолі́ніе сопро́тив мучі́тельскія́ їх дёрзости вірним Своі́м мiлостивно пода́ти, Го́споду помолі́мся.

Заступі́, спасі́, помíлуй і сохрани́ нас, Бо́же, Твоёю благода́тію.

Пресвяту́ю, Чiстую, Преблагослове́нную, Сла́вную Владiчицу на́шу Богоро́дицу і прiсно́ Дiву Ма́рію со всі́ми свя́тими пом'яну́вше, самi себе́ і друг дру́га, і весь живóт наш Христу́ Бо́гу преда́дiм.

Лик: Тебi, Го́споди.

Щоб скоро зламав силу та богоборчу зухвалість озброєних проти нас нечестивих чужинців; страх, і трепет, і жах зі слабодухістю вселив у серця їхні, а вірному народові мужнє подолання та перемогу силою Своєю подав, Господу помолимося.

Щоб зглянувся на плач, стогін і голосіння людей Своїх, і спустошення власності Своєї, що нині безбожні варвари вчинили, і стяв, і зруйнував, і знищив ворожу силу їхню, подолання та перемогу вірним Своїм на них подаючи, Господу помолимося.

Щоб подав силу, кріпость і мужність христойменному воїнству та зміцнив руки їхні на подолання безбожних нападників-ворогів, Господу помолимося.

Щоб як щезає дим, нехай щезнуть безбожні супостати наші, і як порох, що його вітер змітає з лиця землі, нехай погинуть агарянські внуки від лиця христойменного воїнства, Господу помолимося.

Щоб послав ярість, гнів, і скорботу, і грізних ангелів супроти всіх христоненáвисних народів, щоб вигубив їх з усім безбожництвом їхнім, і зруйнував царство та владу їхню, й очистив землю людей Своїх заради слави імени Свого, Господу помолимося.

Щоб дорога їхня була темна й слизька, і ангел Господній переслідував і гнітив їх, і віддав їх у руки христойменному воїнству, Господу помолимося.

Щоб зберіг нас неушкодженими й нездоланими за будь-яких злих обставин і ворожого лютування та милости-во подав могутню перемогу над зухвалими мучителями вірним Своїм, Господу помолимося.

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Пресвяту, Пречисту, Преблагословенну, Славну Владичицю нашу Богородицю і Приснодіву Марію з усіма святими пом'янувши, самі себе і один одного, і все життя наше Христу Богові віддамо.

Співці: Тобі, Господи.

Іерей возглашаєт:

Яко подобаєт Ти всякая слава, честь і поклоненіє, Отцѹ, і Сїну, і Святому Дѹху, нїні, і присно, і во віки віков.

Лик: Амїнь.

По сем: Бог Господь і явіся нам, благословен грядїй в ім'я Господне⁸ *(на глас б)*.

Лик: Бог Господь, і явіся нам, благословен грядїй в ім'я Господне.

Іерей же таможде стоя, по коєгомждо ліка пінії, глаголет: Стихи сія обїчнїя:

Стих 1: Ісповїдайтеся Господеві, яко Благ, яко во вік мїлость Егб.

Стих 2: Обишѣдше обийдоша м'я, і іменем Господним противляхся їм.

Стих 3: Не умру, но жив буду і повїм діла Господня.

Стих 4: Камень, егбже небрегоша зїждущїї, сей бисть во главу углу, от Гбспода бисть си, і ест дївна в очїю нашею.

І тропарї сія, глас тож:

Страшен есї Гбсподи, / і кто протїву праведному Твоєму гнїву станет? / Ілі кто умолит Тя, Блаже? / Ктбже ли утолит Тя за люди согрїшївшїя і неначаємїя? / Тбкмо Небеснїї Чїнове: / Архангели і Ангели, Господства, Херувїми і Серафїми, / осанна непрестанно Ти вопїющїї; / с нїми же і ми согласнo зовем: / Свят, Свят, Свят есї Ббже, помїлуй нас.

Слава...

Гбсподи, Гбсподи, Тебє всяческая боятсѧ / і трепещут пред лицем слави Твоєя. / Тебї і ми, грїшнїї, с боязнїю і трепетом припадаем, Безсмртне, / Тебї молимсѧ, Святїй: / спасї душa наша / молитвами Апостол, Пророк, Мученик, і всїх Святїх Твоїх.

І нїні...

Священик: Бо Тобі належить усяка слава, честь і поклоніння, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Співці: Амінь.

Диякон: Бог Господь і з'явився нам, благословен, хто йде в ім'я Господне.

Співці — те саме 4 рази.

Вірші: 1. Прославляйте Господа, бо Він благий, бо повіки милість Його.

2. Обступили й оточили мене, я ж іменем Господнім перемиг їх.

3. Не умру, а житиму і повідатиму про діла Господні.

4. Камінь, що його занедбали будівничі, став наріжним каменем. Від Господа це сталося, і дивне воно в очах наших.

І тропарі, глас 6

Страшний Ти, Господи, / і хто проти праведного гніву Твого може встояти / чи хто ублагає Тебе, Милосердний? / Чи хто заступиться перед Тобою за людей грішних і зневірених? / Тільки небесні чини: / архангели, ангели, господства, херувими та серафими, / які повсякчасно співають Тобі: «Осанна!». / З ними ж і ми однодушно звиваємо: / Свят, Свят, Свят еси, Боже, помилуй нас.

Слава...

Господи, Господи, Тебе все творіння боїться / і тремтить перед лицем слави Твоєї. / До Тебе, Безсмертний, і ми, грішні, з острахом і трепетом припадаємо / і молимося Тобі, Святий: / спаси душі наші / молитвами апостолів, пророків, мучеників і всіх святих Твоїх.

І нині...

Ма́ти Божі́я Пречи́стая, / прибі́жище і покрі́ве христі́-
а́нській! / Укрі́пі си́лна же і дерзнове́нна сотвори́ воєво́ди⁹
на́шого і во́я е́го, / і лю́ди вся, обі́чно моля́щія Ти ся, / во
е́же удо́б побі́дити і низложи́ти / Христонена́вистни́я врагі́
і го́рдия ва́рвари, / да всі во́пієм Ти: Ра́дуйся, Прерадова́на-
ная.

Таж псалом 50¹⁰: Помі́луй м'я, Бо́же, по вели́цій ми́лос-
ти Твоє́й і по мно́жеству щедро́т Твоі́х очисти́ беззаконе́
моє́. На́йпаче омій м'я от беззаконі́я моє́го і от грі́ха моє́го
очи́сти м'я. Я́ко беззаконе́ моє́ аз зна́ю, і грі́х мой пре́до
мно́ю є́ст ви́ну. Тебі́ Єди́ному согрі́ших і лука́воє пред То-
бо́ю сотвори́х, я́ко да оправди́шися во словесе́х своі́х і побі́-
ди́ши внегда́ суди́ти Ти. Се бо в беззаконі́их зача́т є́см, і во
грі́сїх роди́ м'я ма́ти мо́я. Се бо і́стинну возлю́бил є́си, без-
ві́стная і та́йна прему́дрости Твоє́я яви́л ми є́си. Окропи́ши
м'я іссо́пом — і очи́щуся, омйє́ши м'я — і па́че сні́га убілю́ся.
Слу́ху моє́му дасі́ ра́дость і весе́ліє, возра́дуются ко́сті сми-
ре́нния. Отврати́ лице́ Твоє́ от грі́хов моі́х, і вся беззаконі́я
мо́я очи́сти. Сє́рдце чи́сто сози́жди во мні́, Бо́же, і дух прав
обнови́ в утробі́ моє́й. Не отверзі́ мене́ от лица́ Твоє́го, і Ду́-
ха Твоє́го Свято́го не отимі́ от мене́. Возда́жд ми ра́дость
спасе́ния Твоє́го і Ду́хом Влади́чном утверди́ м'я. Научу́ без-
законні́я путе́м Твоі́м, і нечесті́вії к Тебі́ оберта́тсья. Ізба́-
ви м'я от кро́вій, Бо́же, Бо́же спасе́ния моє́го, возра́дуєтсья
язы́к мой пра́вді Твоє́й. Го́споди, устні́ мої́ отверзе́ши, і уста́
мо́я возві́стят хва́лу Твою́. Я́ко а́ще би є́си восхоти́л же́ртва-
ви, дал бим у́бо, во всесожже́нїих не благово́лиши. Же́ртва
Бо́гу — дух сокруше́н. Сє́рдца сокруше́на і смире́на Бог не
уничи́жит. Убла́жи, Го́споди, благово́ленієм Твоі́м Сіо́на, і
да сози́ждутсья сті́ни Іерусали́мскія. Тогда́ благоізво́лиши
же́ртву пра́вди, во возноше́нїї і во всесожига́ємих. Тогда́
возло́жат на О́лтар Тво́й те́лця.

Мати Божа Пречиста, / пристановище і покрово християн! / Подай силу й відвагу воєводам і воїнству нашому, / і всім людям, що завжди моляться Тобі, / щоб легко перемогти й подолати / христонена́висних і гордих варварів, / щоб усі ми співали Тобі: радуйся, Всевітшна.

Псалом 50

Помилуй мене Боже, з великої милости Твоєї і з безмежного милосердя Твого прости провини мої. Особливо омий мене від беззаконня мого і від гріха мого очисти мене. Бо беззаконня моє я знаю, і гріх мій повсякчас переді мною. Проти Тебе Єдиного я згрішив і лукаве перед Тобою вчинив, отже праведний Ти у слові Твоїм і справедливий у присуді Твоїм. Ось бо в беззаконні зачатий я, і в гріхах породила мене мати моя. Бо Ти істину полюбив еси, невідоме й таємне мудрости Твоєї явив Ти мені. Окропи мене гісопом⁴¹ — і очищуся, омий мене — і стану біліший від снігу. Дай мені почути радість і веселість — і зрадіють кості упокорені. Відверни лице Твоє від гріхів моїх і прости всі беззаконня мої. Серце чисте створи в мені, Боже, і духа праведного віднови в нутрі моєму. Не відкинь мене від лица Твого і Духа Твого Святого не відійми від мене. Поверни мені радість спасіння Твого і Духом могутнім укріпи мене. Навчатиму беззаконників шляхів Твоїх, і нечестиві навернуться до Тебе. Визволи мене від вини кривавої, Боже, Боже спасіння мого, і язик мій радісно славитиме правду Твою. Господи, відкрий уста мої, і язик мій сповістить хвалу Твою. Бо коли б Ти жертви забажав, приніс би я: всепалення Ти не бажаєш. Жертва Богові — це дух упокорений, серця скорботного і смиренного Бог не відкине. Ущаслив, Господи, благоволінням Твоїм Сіон, і хай збудуються стіни Єрусалимські. Тоді буде угодна Тобі жертва правди, приношення і всепалення: тоді покладуть на Жертовник Твій тельців.

Канон молебний ко Пресвятій Богородиці во чайнії брані

Творенія кир Іоанова¹¹

Ємуже краєгрань сія:
Твоім, Пречістая, сопоборі рабѡм

Глас 6

Піснь 1

Ірмос: Яко по сѹху ходів Ізраїль по бѣздні стопами гонителя фараѡна видя потопляема, Бѡгу побідную піснь поїм, вопіяше.

Припїл: Пресвятая Владїчице, услыши і буди нам заступница.

Тропаріон: Державнаго во крїпості і силнаго во бранех Гѡспода, рѡждшая Чїстая, державною Ти і всесїльною рукою сопоборі нам на врагї, борущія нас.

Пресвятая Владїчице, услыши і буди нам заступница.

Во морі потопївий прѣжде фараѡна, і сегѡ колесница постлавий во глубині, і нїні в по̀мощ нашу востанї, Хрїсте, Рѡждшія Тя молитвами.

Пресвятая Владїчице, услыши і буди нам заступница.

Врачевско ўбо єст єже рїзати, і жещї здравїя ради, но Ти нас, Сїне Бѡжий, м'ягкими лїчбами щедрѡт Твоїх уврачуй, Матере Твоєя мольбами.

Слава...

Сенахерїмово якоже дрѣвле все воїнство зїло ісчезно-венно сотворїл єст рождѣйся із Тебѣ Бог, сїце і нїні Ти все воїнство обшѣдшее нас варварское, державною рукою си низложї, Владїчице.

І нїні...

Тебѣ на борущія нас гѡрдия врагї вмісто себѣ вооружа-ем, і двїжем на ня ко сопротїв ополченїю їх, Чїстая. Ти бо єсї хрїстіяном началний Воевѡда.

**Канон молебний до Пресвятої Богородиці
в очікуванні битви**

Творіння кир Іоана,

писане (грецькою мовою) акровіршем

з такими заглавними літерами:

Будь споборницею рабам Твоім, Пречиста

Глас 6

Пісня 1

Ірмос: Як по суші, пройшов по безодні Ізраїль стопами; бачачи, як гнобитель фараон потопляється, взивав: пісню перемоги Богові співаймо.

Приспів: Пресвята Владичице, вислухай і будь нам заступницею.

Могутнього в перемогах і сильного в битвах народила Ти, Чистая; всесильною Твоєю рукою допоможи нам перемогти ворогів, що напали на нас.

Пресвята Владичице, вислухай і будь нам заступницею.

У морі потопив Ти фараона та колісниці його погубив у глибині; і нині стань нам на поміч, Христе, молитвами Тієї, що породила Тебе.

Пресвята Владичице, вислухай і будь нам заступницею.

Лікарі заради зцілення ріжуть і припікають, але Ти, Сину Божий, лагідними ліками милосердя Твого вилікуй нас, молитвами Твоєї Матері.

Слава...

Колись усе воїнство Синахерібове⁴² знищив Народжений Тобою Бог; і нині владною Твоєю рукою вигуби, Владичице, все воїнство варварське, що оточило нас.

І нині...

Тебе на гордих ворогів, що з нами воюють, замість себе підіймаємо та просимо йти проти їхнього полчища, Чистая, Ти бо християн головна Воєвода.

Катавасія: Спасі от бід рабі Своя, Богородице Діво, яко ми всі по Бозі к Тебі прибігаєм, яко к нерушімой стіні і предстателниці¹².

Піснь 3

Ірмос: Ність свята, якоже Ти, Господи Бóже мой, вознесій рог вірних Твоїх, Блаже, і утвержеї їх на камені ісповідання Твоєго.

Пресвятая Владичице, усліши і буди нам заступница.

Сїи во колесніцах мно́гих і на множа́йших ко́нех, ми же, лю́діє Твої, ім'я Твоє призива́ем ніні, і вопієм: спасі ни, Владичице.

Пресвятая Владичице, усліши і буди нам заступница.

Кріпость і сілу дай немо́щним, і рог вознося́й рабо́в Твоїх, Христе, вірному Твоєму ніні воїнству на ва́рвари врагі, кріпость подава́й, Ро́ждшія Тя ра́ди.

Пресвятая Владичице, усліши і буди нам заступница.

Воїнство ва́рварское, собра́вшееся от язїк безбо́жних, огнем і зря́щее і дішу́щее, ра́дується о убі́йствах і закланіях, і брань двїжет со рабі Твоїми, — імже Ти, Владичице, помози́.

Слава...

Му́жіє кро́вій сурові, льсті ісполнені, на ни собра́вшееся, поучішася тщётним возшата́вшееся; но Ти, Пречістая, совіти їх мольба́ми си воско́рі разори́.

І ніні...

Рук протяже́нієм Мойсе́й¹³ Креста́ образ вообразів, одолі, Отрокови́це, Амаліку вражде́бному, Ти же руко́ю у́мною, лю́дій Твоїх врагі низложі́.

Катавасія: Спасі от бід рабі Своя, Богородице Діво, яко ми всі по Бозі к Тебі прибігаєм, яко к нерушімой стіні і предстателниці.

Катавасія: Спаси від бід рабів Своїх, Богородице Діво, бо ми всі після Бога до Тебе вдаємося як до непорушної стіни і заступниці.

Пісня 3

Ірмос: Нема святішого, як Ти, Господи, Боже мій. Ти підніс силу вірних Твоїх, Милосердний, і утвердив нас на камені визнання заповітів Твоїх.

Пресвята Владичице, вислухай і будь нам заступницею.

Ці на багатьох колісницях і на силі-силенній коней; ми ж люди Твої, ім'я Твоє нині закликаємо і звиваємо: спаси нас, Владичице.

Пресвята Владичице, вислухай і будь нам заступницею.

Міць і силу даєш Ти немічним і підносиш долю рабів Твоїх, Христе; і нині вірному Твоєму воїнству дай силу на нелюдів-ворогів заради Тієї, що породила Тебе.

Пресвята Владичице, вислухай і будь нам заступницею.

Воїнство варварське, що зібрав народ безбожний, вогнем палає й дихає, радіє з убивств і тортур і війною суне на дітей Твоїх, але Ти, Владичице, нам допоможи.

Слава...

Мужі кровожерні, жорстокі та сповнені підступу проти нас ополчилися й вихваляються марними намірами; але Ти, Пречиста, раду їхню молитвами Твоїми скоро зруйнууй.

І нині...

Руки хрестовидно простер Мойсей, показавши образ Хреста, і ворожих амаликитян перемиг; Ти ж рукою духовною, Отроковице, подолай ворогів народу Твого.

Катавасія: Спаси від бід рабів Своїх, Богородице Діво, бо ми всі після Бога до Тебе вдаємося як до непорушної стіни і заступниці.

Та́же ектéнія

Діа́кон: Помілуй нас, Бо́же, по вели́цій мілости Твоєї, мо́лим Ти ся, услы́ши і помілуй.

Лик же ко вся́кому діа́конскому мо́ленію отвіщава́єт: Го́споди, помілуй (*три́жди*).

Е́ще мо́лимся о *свя́тійшем отці́ на́шем, Патріа́рсі Ки́їв-стім і всея́ Ро́ссії-України ім'яре́к, високопреосвяще́ннійшем Митропо́літі (Архієпі́скопі ілі преосвяще́ннійшем Єпі́скопі) на́шем ім'яре́к, і всея́ во Хри́сті бра́тїї на́шей*¹⁴.

Е́ще мо́лимся о *Боголю́бївій і Богохра́німії Укра́їні на́шей, благочесті́вих вла́стех і во́ех ея́, о держа́ві, побі́ді, пребива́нїї, мі́рі, здра́вїї, і спасе́нїї, і оставле́нїї гріхо́м їх. І о́же Го́споду Бо́гу на́шому найпа́че поспі́шити і посо́біти їм во́ всем, і покори́ти под но́зі їх вся́кого вра́га і супоста́та.*

Слез іспóлненная сітовáния же і ридáнию досто́йная постиго́ша нас нїні, Го́споди, тїмже к Тебї́ Єди́ному Бо́гу на́шому во умиле́нїї се́рдцем сокруше́нним зове́м: я́ко Мило́се́рд, ско́ро пре́жде да́же не поработї́мся, помо́щї нам потщї́ся, мо́лим Ти ся, Защї́тнице наш, услы́ши і помілуй.

О́ком Всеви́дящим мілостивно прїзри, Го́споди, і вижд, я́ко прийдóша язїци в досто́яніє Твоє́, і оскверні́ша Хра́ми Свя́тія Тво́я, положи́ша тру́піє рабо́в Твої́х — бра́шно пті́цам небес́ним, плóті преподо́бних Твої́х — зві́рем земним, пролива́ют кров їх, я́ко во́ду, і нїсть погри́ба́яй. Умилосе́рдїся і де́рзость їх разори́, і под но́ги Христолю́бївим во́ем ско́ро покори́, мо́лим Ти ся, во бра́нех крі́пкому, услы́ши і помілуй.

Согрїші́хом всі і беззако́новáхом вкўпі, і щедротї́ мило́се́рдїя Твоє́го, Владї́ко, безу́мієм свої́м обра́тихом на гнів, і се́го ра́ди во попрáніє беззако́нним враго́м преда́хомся. Но осла́би, Долготерпе́ливе, і страх Тво́й в нас су́щїй вмі́сто пока́янія приї́м, от сопро́тивних безбо́жнаго обстоя́нія, ско́ро ізба́ви, мо́лим Ти ся, ско́рому в по́мощі і крі́пкому в заступле́нїї, услы́ши і помілуй.

Потрійна ектенія

Диякон: Помилуй нас, Боже, з великої милости Твоєї, молимося Тобі, вислухай і помилуй.

Співці (за кожним проханням): Господи, помилуй (тричі).

Диякон: За владику і отця нашого (ім'я), Святійшого Патріарха Київського і всієї Руси-України, і владику нашого, преосвященнішого єпископа (ім'я), чесне пресвітерство, у Христі дияконство, за увесь причет і людей Господу помолимося.

Ще молимося за Боголюбиву і Богом березену Україну нашу, за уряд, військо і всю людність її, за державність, перемогу, спокій, здоров'я та спасіння їх, щоб Господь Бог допомагав їм у всьому та охороняв від усякого ворога і супротивника.

Жалоба й ридання найшли на нас нині, Господи, тому до Тебе, єдиного Бога нашого, зі зворушеним і скорботним серцем взиваємо: скоро прийди на поміч, як Милосердний, поки не поневолили нас, молимо Тебе, Захиснику наш, вислухай і помилуй.

Усевидючим оком, Господи, милостиво зглянься та подивись, як прийшли чужинці у володіння Твоє, осквернили святі храми Твої, кинули трупи рабів Твоїх на поживу птахам небесним, тіла святих Твоїх — звірам земним, розлили кров нашу, як воду, і нема кому поховати. Умилосердся й зухвалість їхню розори, і під ноги христолюбному воїнству скоро підкори, молимо Тебе, могутнього в битвах, вислухай і помилуй.

Усі ми грішили та беззаконствували, і щедроти милосердя Твого, Владико, безумством своїм обернули на гнів; через це й віддані на потоптання ворогам. Але розгріши, Довготерпеливий, і страх Твій у наших серцях за спокуту прийми, скоро визволи від безбожної облоги супротивників, молимося Тобі, скорому в помочі та сильному в заступництві, вислухай і помилуй.

Мойсею на Амаліка, Сампсону на іноплеменники, і Давіду на Голіафа державноє одолініє даровавий. І нині яко сілен во кріпості сий востающих на ни Богоборних язїк, сілу і кріпость сокруші, і дерзость суровства їх в малодушіє і бігство претворів сотри, і под ноги людем Твоім і Христолюбівому нашему воїнству¹⁵ державно покорї, мішцею високою сокрушающому брані, молим Ти ся услыши і помилуй.

Еще молимся о милості, житні, мирі, здравїї, спасенїї і оставленїї грїхов рабам Божїим **ім'ярєк** і всіх вої наших, і всіх язвєнних, плінєнних і добродїющих їм, і всіх христїан¹⁶.

Лик: Гóсподи, помилуй (*трижди*).

Ієрєй возгласает:

Услїши ни, Бóже, Спасителю наш, Упованіє всім концем землі, і сущим на морі далече, і милостиве милостив буди о грїсєх наших і помилуй нас. Милостив бо і Человіколюбив Бог єсі, і Тебї славу возсилаєм, Отцү, і Сїну, і Святому Дүху, нині і прїсно, і во віки віков.

Лик: Амінь.

Сідáлен, глас 2

Чтец: Молитвеннице теплая і стїно непреборїмая, милости істочниче і мірові прибїжище, прилєжно вопїєм Ти, Богорóдице Владїчице: предварї і от бід избáви нас, єдина воскорї заступающая.

Піснь 4

Ірмос: Христóс — мнї сіла, Бог і Господь, чєстная Цєрков боголїпно зовєт, вопїющи: от совїсти чїсти, о Гóсподї празднүючи.

Пресвятáя Владїчице, услыши і буди нам заступница.

Меч ізлий, Чїстая, і заколі всіх протївних нині на ни борүщих врагов; сопоборї же нам на ня кріпостїю мольби Твоєя.

Пресвятáя Владїчице, услыши і буди нам заступница.

Мойсею на амаликитян, і Самсо́ну на чужоземців, і Давиду на Го́ліафа Своєю владою перемогу Ти дарував; і нині, як сильний у перемогах, знищи силу та міць богоборчих народів, і зухвалу жорстокість їхню, обернувши на слабодухість і втечу, зітри й під ноги христоролюбному нашому воїнству владно підкори, молимо́сь Тобі, що могутністю великою припиняєш війни, вислухай і помилуй.

Ще молимо́сь про милість, життя, мир, здоров'я, спасіння, Боже завітання, прощення і відпущення гріхів рабів Божих... (поминає імена за здоров'я), і всіх воїнів наших, усіх поранених і полонених з усіма рідними та ближніми їхніми, усіх доброчинців і всіх християн.

Співці: Господи, помилуй (*тричі*).

Священик: Вислухай нас, Боже, Спасителю наш, надіє всіх кінців землі і тих, що в морі далеко, і, Милостивий, будь милостивим, Владико, до гріхів наших і помилуй нас.

Бо Ти Милостивий і Чоловіколюбче́ць Бог, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Співці: Амінь.

Сідальний, глас 2

Чтець: Молитвенице тепла і стіно нездоланна, милости джерело і світові пристановище, усердно до Тебе кличемо, Богородице Владичице: попередь нас і від лиха позбав, єдина скоро Заступниця.

Пісня 4

Ірмос: «Христос — моя сила, Бог і Господь», — свята Церква побожно співає, взиваючи від серця чистого, Господа прославляючи.

Пресвята Владичице, вислухай і будь нам заступницею.

Меч зішли, Чистая, і заколи всіх супостатів, що нині з нами воюють; будь нам споборницею проти них силою молитви Твоїї.

Пресвята Владичице, вислухай і будь нам заступницею.

Студа ісполні вращія лиця, і многаго безчестія і срамотї, і да возвратятся восп'ят, псаломски, тщєтні, Владїчице, і бездїлні.

Пресвятая Владїчице, услыши і буди нам заступница.

Нїні познаїм о сем, Владїчице, яко восхотїла єси всіх людїй Твоїх града Твоєго сего, аще не возрадується о нас враг-боритель.

Слава...

Єже хотїти помощника їмаши на єже мощї, яко рождшая вся самїм то́кмо простим ма́нієм Могу́щаго, аще ўбо восхощеши на́шего спасє́нія, спасє́мся.

І нїні...

Во гнїві Твоєго заступлє́нія сїлних борїтелїй враждє́бнїя разсїці гла́ви, сотрясүт бо ся в себї от стра́ха Твоєя держави, Чїстая.

Піснь 5

Ірмос: Божественним світом Ти, Бла́же, утренюющих Ти душя́ любовїю просвітї, молю́ся, Тя відїти, Сло́во Божїє, Істиннаго Бѣга, от мра́ка грїховнаго їзїмающа.

Пресвятая Владїчице, услыши і буди нам заступница.

Сатрапи, тиранни, царїє і началници стран варварских на зло єдиномысльници бївше, на стадо Твоє сїє, якоже львї і звїріє дївїї яростїю рикают, но Ти їх низложї, Владїчице.

Пресвятая Владїчице, услыши і буди нам заступница.

Сїна рождшая Божїя, предстателствующа ўмно Небесних Сил Ангела, поборника послї, Дїво Богородице, в помощ на́шу.

Пресвятая Владїчице, услыши і буди нам заступница.

Соромом сповни, Владичице, ворожі обличчя й безчестя великого та ганьби; нехай вернуться, за словами псалма, без нічого.

Пресвята Владичице, вислухай і будь нам заступницею.

З того дізнаємося, Владичице, що Ти схотіла вберегти всіх людей Своїх зі Свого міста (села, краю) цього, коли не посміється з нас ворог-нищитель.

Слава...

Маємо Помічницю, Яка може все, що забажає, бо породила Того, Хто самим лише помахом усе може здійснити; тож, коли схочеш нашого спасіння, спасемося.

І нині...

У гніві Твого заступництва розбий ворожі голови сильних ратників, хай від жаху тремтять перед Твою могутністю, Чистая.

Пісня 5

Ірмос: Божественним Світлом Твоїм, Милосердний, просвіти, молюся, душі тих, що зранку вдаються до Тебе пізнати Тебе, Слово Боже, істинного Бога, що з темряви гріхів визволяє.

Пресвята Владичице, вислухай і будь нам заступницею.

Сатрапи, тирани, царі та начальники країн варварських однодушні у злі, як леви та дикі звірі, на стадо Твое люто рикають, але Ти подолай їх, Владичице.

Пресвята Владичице, вислухай і будь нам заступницею.

Ти, що породила Сина Божого, Діво Богородице, пошли на поміч нам ангела небесних сил, духовного покровителя і споборника.

Пресвята Владичице, вислухай і будь нам заступницею.

Слез ісполненная сітованія же і риданія достойная постигоша нас нині, Владичице, но Ти предваривши ущедрі, і паки безбожнія врагі низложі.

Слава...

Не преджд в рүці язиков наслідіє Твоє, Чистая, да не когда рекүт: «Где єст Богородителница, на Нюже уповаша?» — но без сокрушенія стадо Своє сохрани.

І нині...

Царствія вся зёмная да познают державу Твою, Чистая, і кріпость Твою неборимую; язїци же да смятүтся, і да сотрясүтся людїє, невідүщїї власти Твоєя.

Піснь 6

Ірмос: Житейское море, воздвизамое зря напастей бурю, в тихое пристанище притек, вопію Ти: возведі от тля живот мой, Многомилостиве!

Пресвятая Владичице, услыши і буди нам заступница.

Лук мідян соділай людій Твоїх вірних і избранных мїшця¹⁷, і опояші їх сілою і кріпостію, Пренепорочная, с небесе подая їм побїду.

Пресвятая Владичице, услыши і буди нам заступница.

Нас вірующих в ім'я, Чистая, Отца, і Сїна, і Святаго Дүха, і кланяющихся рождеству Твоєму почитаемому, не преджд врагом нашим, но в конец сих, Отроковице, сотри.

Пресвятая Владичице, услыши і буди нам заступница.

Стеняще, колїні же прекланяюще ко землі і рүці на висоту воздїюще, зовем: согрїшіхом, Владичице, ко Бóгу, Сего милостива сотвори, да не язїци варварстїї накажут нас.

Слава...

Жалоба й ридання найшли на нас нині, Владичице, але Ти, випередивши їх, умилосярдься і ворогів безбожних по-долай.

Слава...

Не віддай у руки варварів насліддя Твого, Чистая, щоб не сказали: «Де ж Богородиця, на Яку покладалися ви?» — але від знищення паству Свою збережи.

І нині...

Усі царства земні нехай пізнають могутність Твою, Чистая, і силу Твою нездоланну; нехай стривожаться погани, хай затремтять люди, що не пізнали влади Твоєї.

Пісня 6

Ірмос: Житейське море, схвильоване бурєю напастей, бачачи і до тихого пристановища Твого прийшовши, благаю: визволи з тління життя мое, Многомилостивий.

Пресвята Владичице, вислухай і будь нам заступницею.

Міцними, як мідний лук, зроби вірних та обраних людей Твоїх і снагою та силою підпережи їх, Пренепорочна, подаючи їм з небес перемогу.

Пресвята Владичице, вислухай і будь нам заступницею.

Не віддай нас у руки ворогів наших, Чистая, бо ми віруємо в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа та поклоняємося Народженому Тобою Всехвальному Господеві, але знищи їх до кінця, Отроковице.

Пресвята Владичице, вислухай і будь нам заступницею.

Схиливши коліна та руки до неба здійнявши, зі стогоном уживаємо: согрішили, Владичице, перед Богом, але прихили Його милість, щоб не покарали нас варварські народи.

Слава...

Не терпім, Владічице, ібó рече́ враг: «Гнав, — постигну, розділю ко́ристь, ісполню́ ду́шу мою́, убію́ мече́м мої́м, і одоле́т рука́ моя́!» — ті́мже, предва́риши, заступі́ нас.

І ніні...

Хра́ми Свята́тя Тво́я, і О́лтаря свяще́нния, і че́стния ікони Тво́я, і всіх святи́х о́брази, сосу́ди же і свяще́нна сокро́вища вра́зі Тво́ї, Ді́во, ізури́ша, но Ти отда́жд їм по діло́м їх, сокруша́я вражде́бную тіх сі́лу.

Катава́сія: Спасі́ от бі́д раби́ Сво́я, Богоро́дице Ді́во, я́ко ми всі́ по Бо́зі к Тебе́ прибіга́ем, я́ко к неруши́мой сті́ні і предста́телниці.

Єктéнія ма́ла́я

Діакон: Па́ки і па́ки мі́ром Го́споду помолі́мся.

Лик: Го́споди, помі́луй.

Діакон: Заступі́, спасі́, помі́луй і сохрани́ нас, Бо́же, Тво́єю благода́тію.

Лик: Го́споди, помі́луй.

Діакон: Пресвяту́ю, Чі́стую, Преблагослове́нну, Сла́вную Владі́чицу на́шу Богоро́дицу і прі́сно Ді́ву Ма́рію со всі́ми святи́ми пом'яну́вше, са́мі себе́, і друг дру́га, і вес живо́т наш Христу́ Бо́гу преда́дім.

Лик: Тебе́, Го́споди.

Іерей: Я́ко подоба́ет Ти вся́кая сла́ва, честь і поклонéніє, Отцу́, і Сі́ну, і Свято́му Ду́ху, ніні і прі́сно, і во ві́ки віко́в.

Лик: Амінь.

І по возгласі́ конда́к Богоро́диці, глас 8¹⁸:

Возбра́нної Воєво́ді побіді́телная, / я́ко іза́влься от зол, / благода́рственна́я, воспі́сую Ти, раб Тво́й, Богоро́дице. / Но я́ко іму́щая держа́ву непобіді́мую, / от вся́ких м'я́ бі́д свободи́, да зову́ Ти: / Ра́дуйся, Неві́сто Нене́встная́я.

Нестерпно, Владичице, коли хвалиться ворог: «Поже-
нуся, наздожену, розділю здобич; насичу душу мою, заб'ю
мечем, і подолає їх рука моя», — тому, випередивши, за-
ступи нас.

І нині...

Храми святі, і священні вівтарі, й чесні ікони Твої та
всіх святих образі, дорогоцінний посуд і скарби церковні
вороги Твої, Діво, сплюндрували; але віддай їм за ділами
їхніми, зруйнувавши їхню силу ворожу.

Катавасія: Спаси від бід рабів Своїх, Богородице Діво,
бо ми всі після Бога до Тебе вдаємося як до непорушної
стіни і заступниці.

Єктенія мала

Диякон: Ще і ще в мирі Господу помолимося.

Співці: Господи, помилуй.

Диякон: Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже,
Твоєю благодаттю.

Співці: Господи, помилуй.

Диякон: Пресвяту, Пречисту, Преблагословенну, Слав-
ну Владичицю нашу Богородицю пом'янувши, самі себе, і
один одного, і все життя наше Христу Богові відамо.

Співці: Тобі, Господи.

Священик: Бо Ти Благий і Чоловіколюбчець Бог, і Тобі
славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духові, і нині, і
повсякчас, і на віки віків.

Співці: Амінь.

Кондак, глас 8⁴³

Непереможній Воєводі — / переможнії ми, звільнивши-
ся від бід, / вдячні пісні підносимо Тобі, раби Твої, Бого-
родице. / Але Ти, що маєш державу непереможну, / від
усяких бід нас визволи, щоб до Тебе взивати: / радуйся,
Невісто Неневісная.

По сем стéпена шéстаго глása. Антифóн 3:

Надіющієся на Гóспода, врагóм стра́шнії / і всім дівнії,
гóри бо зрят.

Во беззакóнїїх рук свої́х пра́ведних жрéбїй, / помóщника
Тя імїя, Спа́се, не прострéт.

Свята́го Ду́ха держа́ва на всіх, / Єму́же ви́шня вóїнства /
покланя́ються / со всі́ким диха́нієм до́лним.

Діа́кон: Вóнмем.

Іерéй: Мир всім.

Чтец же: І ду́хові твоéму.

Діа́кон же па́ки: Премúдрость.

Чтец: Прокі́мен, глас четвéртий: Да воскрéснет Бог і
разійдуться вразі Єгó.

Лик: Да воскрéснет Бог і разійдуться вразі Єгó.

Стих: Я́ко іщеза́ет дим да іщезнут¹⁹.

Лик: Да воскрéснет Бог і разійдуться вразі Єгó.

Чтец: Да воскрéснет Бог...

Лик: ...і разійдуться вразі Єгó.

Діа́кон: Гóсподу помолі́мся.

Лик: Гóсподи, помі́луй.

Іерéй возглаша́ет: Я́ко свят єси, Бо́же наш, и во святї́х
почива́єши, і Тебі́ сла́ву возсила́ем, Отцу́, і Сї́ну, і Свято́му
Ду́ху, нїні, і прїсно, і во віки віко́в.

Лик: Амі́нь.

Діа́кон: Вся́ко диха́ніє да хва́лит Гóспода.

Лик: Вся́ко диха́ніє да хва́лит Гóспода.

Стих: Хвалі́те Бо́га во святї́х Єгó, хвалі́те Єгó во утвер́-
ждéнії сі́ли Єгó.

Лик: Вся́ко диха́ніє да хва́лит Гóспода.

Діа́кон: Вся́ко диха́ніє...

Лик: ...да хва́лит Гóспода.

Діа́кон: О є́же сподобі́тися нам слиша́нію свята́го Єва́н-
гелїя Гóспода Бо́га молі́м.

Лик: Гóсподи, помі́луй, *три́жди*.

Ступеневі, глас 6. Антифон 3

Ті, що надіються на Господа, / страшні для ворогів / і для всіх дивні, / бо на небесне зрять.

Не здійме праведник рук своїх на беззаконня, / маючи Тебе, Спасе, помічником.

Влада Святого Духа над усіма; / Йому небесні воїнства поклоняються / і все, що дихає на землі.

Читання Святого Письма

Диякон: Будьмо уважні. **Священик:** Мир усім.

Читець: І духові твоєму.

Священик: Премудрість.

Читець: Прокімен на глас четвертий. Нехай воскресне Бог і розвіються вороги Його.

Співці: Нехай воскресне Бог і розвіються вороги Його.

Диякон: Як щезає дим, нехай щезнуть.

Співці: Нехай воскресне Бог і розвіються вороги Його.

Читець: Нехай воскресне Бог...

Співці: ...і розвіються вороги Його.

Діакон: Господу помолимося.

Співці: Господи, помилуй.

Священик: Бо Ти Святий, Боже наш, і у святині перебуваєш, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині, і посякчас, і на віки віків.

Співці: Амінь.

Диякон: Все, що дише, нехай хвалить Господа.

Співці: Все, що дише, нехай хвалить Господа.

Стих: Хвалить Бога у святих Його, хвалить Його у твердині сили Його.

Співці: Все, що дише, нехай хвалить Господа.

Диякон: Все, що дише...

Співці: ...нехай хвалить Господа.

Диякон: І щоб сподобитися нам вислухати святого Євангелія читання.

Співці: Господи, помилуй (*тричі*).

Діакон: Премудрость, прости. Услішим Святаго Євангелія.

Ієрэй: Мир всім.

Лик: І духові твоєму.

Діакон глаголёт: От Марка Святаго Євангелія чтеніє.

Лик: Слава Тебі, Господи, слава Тебі.

Діакон: Вбнмім.

Євангеліє, Марко зачало 51²⁰

Речє Господь Своім учеником: Імійте віру Божію! Амїнь глаголю вам, яко, іже аще речєт горі сєй: двигніся і вверзіся в море, і не размїслит во сєрдці своєм, но віру імєт, яко єже глаголєт, биваєт, — бѹдет єму. Сєгѹ радї глаголю вам: вся єліка, аще молящєся прѹсите, віруйте, яко приємлете, і бѹдет вам. І єгдѹ стоїтє молящєся, отпущајтє, аще что іматє на когѹ, да і Отєц ваш, іже єст на небєсєх, отпустит вам согрїшєнія вѹша. Аще же ви не отпущаєтє, ні Отєц ваш, іже єст на небєсєх, отпустит вам согрїшєнія вѹша.

Лик: Слава Тебі, Господи, слава Тебі.

Тѹже, глас 6: Слава Отцѹ, і Сїну, і Святому Дѹху. / Отче, Слове, і Душе, / Трѹйце Святѹя, / очїсти мнѹжество грїхѹв нѹших.

І нїні, і прїсно, і во віки вікѹв. Амїнь. / Молїтв радї Пречїстїя Богорѹдица, / Мїлостиве, очїсти / мнѹжество грїхѹв нѹших.

Помїлуй нас, Бѹже, / по велїцїй мїлости Твоєй, / і по мнѹгом щєдрѹтам Твоїм, / очїсти согрїшєнія нѹша.

І абїє стихїру сїю, глас 6. Подѹбен: Все возлѹжше:

Не остави нас во чловїческоє предстојніє, Пречїстѹя Владїчице, / но приймі молєніє рабѹв Своїх: / скѹрбї бо обдержѹт ни, / терпїти не мѹжем от бїсѹвскаго стрїлѹнїя і сопротївних врагѹв нашєствїя. / Покрѹва не стяжѹхом, нїгдєже прибїгнути, стрѹстнїї, / всегдѹ побїждаєми; утїшєнія не імѹми, / рѹзвї Тебє, Владїчице мїра, / Уповѹнїє і Предстѹательнїце вірних, / не прѹзри молєнія нѹша, / но совершєнна я сотворї.

Диякон: Премудрість. Станьмо побожно. Вислухаймо святе Євангеліє.

Священик: Мир усім.

Співці: І духові твоєму.

Священик: Від Марка святого Євангелія читання.

Співці: Слава Тобі, Господи, слава Тобі.

Диякон: Будьмо уважні.

Сказав Господь: майте віру Божу, бо істинно кажу вам, якщо хто скаже горі цій: посунься і кинься в море, і не сумніватиметься в серці своїм, а повірить, що станеться за його словом, — буде йому, що тільки скаже. Тому кажу вам: усе, чого ви попросите в молитві, вірте, що одержите, — і буде вам. І коли стоїте на молитві, прощайте, коли щось маєте на кого, щоб і Отець ваш Небесний відпустив вам гріхи ваші. Якщо ж не прощаєте, то і Отець ваш Небесний не відпустить вам гріхів ваших (Мк. 11:23-26, *зацало 51*).

Співці: Слава Тобі, Господи, слава Тобі.

Співці (глас 6): Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові. / Отче Слове, і Душе, / Тройце Свята, очисти / безліч гріхів наших.

І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амін. / Молитвами Пречистої Богородиці, / Милостивий, очисти / безліч гріхів наших.

Помилуй нас, Боже, / з великої милости Твоєї / і з безмежного милосердя Твого / прости провини наші.

Стихира, глас 6

Співці: Не доручай нас людському заступництву, Пресвята Владичице, / але прийми моління рабів Твоїх, / бо печаль огорнула нас, / і стріл демонових, і нашестя ворожого терпіти не можемо, / покрову не маємо, ніде сховатись окаянним, / завжди переможені й утіхи не маємо, / крім Тебе, Владичице світу, / надіє і заступнице вірних, / не відкинь молитов наших, / але здійсни їх.

Діакон глаголет²¹: Спасі, Боже, люди Своя і благослові достояніє Твоє. Посіті мир Твій мілостію і щедротами; возвиси рог христіанский, і ниспослі на нас мілості Твоя богатія, молитвами Пречістия Владичица нашея Богородица, і присно Діви Марія (аще ест Храм Богородичин, рці сіє: Честнаго і славнаго Єя раді ім'ярєк); сілою Честнаго і Животворящаго Креста, заступлєньми Честних Небєсних Сил Бесплòтних; Честнаго і славнаго Пророка, Предтеча і Крестителя Іоана; святїх славних і всехвалних Апòстол; іже во святїх отєц наших, і Вселєнских великих Учїтелей і Святїтелей, Васїлія Великаго, Григорїя Богослòва, і Іоана Златоустаго. І іже во святїх отцá нашего Николая Мириликїйскаго Чудотворца, святїх равнò Апòстолних²² Мефодїя і Кирила, учїтелей славєнских; святаго равнò Апòстолнаго великаго князя Владїмира²³ і блаженної великої княгїні Ольги; святаго великаго князя Ярослава; святїх отєц наших, митрополїтов Кїївских: Михаїла, Іларїона, Макарія, Петра, Алексїя, Петра; Феодосїя Чернїговскаго, Димїтрія і Арсенїя Ростовских, Інокентїя і Софронїя Іркутских, Іоасафа Білгородскаго, Іоана і Пávла Тобòльских, Мелетїя Хárковскаго, Лукї Крїмскаго; святїх славних і добропобїдних мученик: святаго великомученика Геòргїя Побїдонòсца, святїя великомучениці Варвáри, святїх благовірних князей-страстотєрпец Оскòльда, Борїса, Глїба, Ігоря; святаго преподобномученика Афанасїя, ігумена Берестейскаго; Николая, князя Лúцкаго; Макарія Кáнівскаго; Феодора, князя Острòжскаго; святїя Іуліянії, княжнї Ольшáнскїя, святїх віленских мучеников Антонїя, Іоана і Євстафія; преподобних отєц наших Антонїя і Феодосїя і всїх чудотворец Печєрских; преподобнаго Іова, ігумена і чудотворца Почаївскаго; всїх святїх, іже на землі Рòссїї-Україні прославлених, і святїх (храма і дня); святїх і праведних богоотєц Іоакїма і А́нни і всїх святїх. Молїм Тя, Многомілостиве Гòсподи, услїши нас грїшних, молящих Ти ся, і помїлуй нас.

Лик: Гòсподи, помїлуй (дванáдєсят).

Диякон: Спаси, Боже, людей Своїх і благослови насліддя Своє, навідай світ Твій милістю та милосердям, зміцни силу християн православних і пошли нам милості Твої багаті молитвами Всепречистої Владичиці нашої Богородиці і Приснодіви Марії; силою Чесного і Животворчого Хреста; заступництвом чесних небесних сил безтілесних; чесного славного пророка, Предтечі й Хрестителя Іоана; святих славних і всехвальних апостолів; святих отців наших і вселенських великих учителів і святителів: Василія Великого, Григорія Богослова та Іоана Золотоустого; святого отця нашого Миколая, архієпископа Мирлікійського, Чудотворця; святих рівноапостольних Мефодія й Кирила, учителів слов'янських; святого рівноапостольного великого князя Володимира і блаженної великої княгині Ольги; святих отців наших, митрополитів Київських: Михаїла, Іларіона, Макарія, Петра, Олексія, Петра; Феодосія Чернігівського, Димитрія та Арсенія Ростовських, Інокентія Іркутського, Іоасафа Білгородського, Іоана та Павла Тобольських, Мелетія Харківського, Луки Кримського; святих славних і добропобідних мучеників: святого великомученика Юрія Переможця, святої великомучениці Варвари, святих благовірних князів-страстотерпців Оскольда, Бориса, Гліба та Ігоря; святого преподобномученика Афанасія, ігумена Берестейського; Миколи, князя Луцького; Макарія Канівського; Феодора, князя Острозького; святої Юліянії, княжни Ольшанської, святих віленських мучеників Антонія, Іоана та Євстафія; преподобних отців наших Антонія і Феодосія та інших чудотворців Печерських; преподобного Іова, ігумена і чудотворця Почаївського; всіх святих, на землі Українській прославлених, і святих (**храму і дня**); святих і праведних богоотців Йоакима й Анни і всіх святих — молимо Тебе, Многомилостивий Господи, вислухай нас грішних, що молимося Тобі, і помилуй нас.

Співці: Господи, помилуй (12 разів).

Возглас (Ієрѣя): Милостію і щедротами і Человіколюбієм, Єдинорóднаго Твоєго Сїна, с Нїмже благословѣн еси, со Пресвятїм і Благїм і Животворящим Ти Духом, нїні і прїсно, і во віки віків.

Лик: Амїнь.

Піснь 7

Ірмос: Росодáтелну ўбо пещ сотвори́ Ангел преподóбним дїтем, халдѣя же опали́ велѣнієм Бóжіим, мучїтеля увїща́ вопїти: благословѣн Бог отѣц на́ших.

Пресвятáя Владїчице, усліши і буди́ нам заступница.

Не ко іному́ Бóгу пáче Тебѣ, распрóстрóхом рўки на́ша, Владїко, áще бо і согрїшїхом, но не отступїхом от Тебѣ, і інаго рáзві Тебѣ Бóга не віми. Тїмже помїлуй нас, Богорóдица мольбáми.

Пресвятáя Владїчице, усліши і буди́ нам заступница.

Се я́ко пси мно́зи обийдóша, і я́ко ю́нци тўчнїї обдержáша нас, і рїщут на́ ни, растерзáти нїні звїрски рабї Тво́я, Владїчице Чїстая, їхже жезлóm Божественнаго Твоєго мaновѣнїя далѣче отженї.

Пресвятáя Владїчице, усліши і буди́ нам заступница.

Мїру, Спасїтелнице, Царїце Всепїтая, град сей сохрaнãй, Царўющаго над цармї рóждшая Христá, взãтїя і плїнѣнїя, пожирãнїя же і нашѣствїя гóркаго избавляя.

Слáва...

От междосóбнїя брãни вїхра лукаваго, мóлви, смущѣнїя, ловїтви, коварства втай врãжїя, навїта же і чайнїя лстїваго, град Твой сей, Пренепорóчная, избáви.

І нїні...

Стїну́ неразрушїму, неїспровержѣну же, і непозиблѣму, і пирг непреврãтен в нахождѣнїях, і сористãнїях вãрварских язїк, рãдующихся кровї, Тебѣ стяжáхом, і к Тебї прїбїгáюще, Чїстая, спаса́емся.

Священик: Милістю і щедротами, і чоловіколюбством Єдинородного Сина Твого, що з Ним благословенний Ти, з Пресвятим і Благим і Животворчим Твоїм Духом, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Люди: Амінь.

Пісня 7

Ірмос: Росоносною вчинив піч ангел для побожних отроків, а веління Боже, що халдеїв опаляло, приневолило гнобителя взивати: благословен еси, Боже отців наших.

Пресвята Владичице, вислухай і будь нам заступницею.

Не здійсмаємо рук наших до іншого бога, крім Тебе, Владико, бо хоч і грішимо, але не відступаємо від Тебе, й інших богів, окрім Тебе, не визнаємо; тож молитвами Богородиці помилуй нас.

Пресвята Владичице, вислухай і будь нам заступницею.

Ось, мов згряя псів, обступили мене, мов бики васанські, оточили мене й шукають, як по-звірячому розірвати нині рабів Твоїх, Владичице Чистая; але божественним Твоїм по́рухом далеко їх віджени.

Пресвята Владичице, вислухай і будь нам заступницею.

Спасителько світу, Царице Всехвальна, що породила Царя над царями, збережи місто (**село, край**) це від гіркого нашестя, захоплення, полону та вигублення.

Слава...

Від міжусобиці, злої бучі, сум'яття та розбрату, ворожій пастки та підступу, наклепів і марних сподівань звільни Твоє місто (**село, край**), Пренепорочна.

І нині...

Твердинею непорушною, нездоланною та неприступною і вéжею міцною, непохитною, маємо Тебе, Чистая, у час нападів і боротьби з народами варварськими, що кров'ю втішаються, і, до Тебе припадаючи, спасаємося.

Піснь 8

Ірмós: Іс пламене святім росу́ істочі, а прáведнаго жéртви і вóди опалі, вся бо твóриши, Хрiсте, елика хóщеши. Єгóже превозно́сим Гóспода во віки.

Пресвятáя Владiчице, усліши і бóди нам заступница.

Крoвoя́дци звіріє, і вóлци хи́щніі, рабi Твoя́, я́ко стадо обийдóша, і словéсния Твoя́ а́гнца растерзáют. Но Ти предварі, Дiво Святáя Богорóдице, і скóро от тiх уст избáви нас.

Пресвятáя Владiчице, усліши і бóди нам заступница.

Безчiслний язiк, гóрдий, високосéрдий, брань любя́щiй род, клятви преступáющiй, рать нá ни непримирiтельну подвижé. Но Ти предварі, Дiво Святáя Богорóдице, і скóро от тiх озлоблénія избáви нас.

Пресвятáя Владiчице, усліши і бóди нам заступница.

Вóїнства небéснаго ополчénієм умним ограді град Твoй і остiні, врáжя же прилóги осуétити ускори, Дiво Святáя Богорóдице.

Пресвятáя Владiчице, усліши і бóди нам заступница.

Я́коже Адар óний беззаконнiйшiй на Соломóна, сiце Агáр лютий, Измаiл наречéний нá ни востá. Но Ти предварі, Святáя Богорóдице, і воскóрі от тiх избáви нас.

Слáва...

Кóпієм яти положiти тщiтся рабi Твoя́, вóїнство на ору́жя упoвáющее і кóпія, но ми нá Тя надiющеся зoвém: предварі, Дiво Святáя Богорóдице, і скóро избáви нас.

І нiні...

Держáви лук дрéвле сотérшая, і вáрварская находдénія множи́цею в бiгство обрaтiвшая, сотри і нiні меч і брань тiх, Владiчице, Дiво Святáя Богорóдице, і скóро избáви нас.

Пісня 8

Ірмос: Із полум'я преподобним Ти росу виточив і жертву праведника водою спалив, бо все твориш Ти, Христе, зі Своєї волі: Тебе прославляємо по всі віки.

Пресвята Владичице, вислухай і будь нам заступницею.

Люті звірі й хижі вовки обступили рабів Твоїх, як отару, і духовних ягнят Твоїх роздирають. Але Ти випереди їх, Діво Свята Богородице, і скоро з пащі їхньої визволи нас.

Пресвята Владичице, вислухай і будь нам заступницею.

Підняв проти нас непримиренну рать народ незліченний, гордий, зарозумілий, що любить війни та клятви порушує. Але Ти випереди їх, Діво Свята Богородице, і скоро від їхньої кривди визволи нас.

Обгороди місто (**село, край**) Твоє полками духовними небесного воїнства, а ворожі зазіхання змарнувати поспіши, Діво Свята Богородице.

Пресвята Владичице, вислухай і будь нам заступницею.

Як той Адар беззаконний на Соломона, так люті агаряни, прозвані ізмаїлтянами, повстали на нас; але Ти випереди їх, Свята Богородице, і скоро від них визволи нас.

Слава...

Списом намагається подолати рабів Твоїх воїнство, що на зброю й ратища покладається; та ми на Тебе покладаємось і вживаємо: випереди, Діво Свята Богородице, і скоро визволи нас.

І нині...

Могутню зброю завжди знищувала Ти й численні варварські нашествия на втечу обертала; знищи ж і нині їхню зброю та війну, Владичице, Діво Свята Богородице, і скоро визволи нас.

Піснь 9

Ірмос: Бóга чловéком не удóб відіти, Нань же не сміють чіни А́нгельстїї зріти; Тобóю бо, Пречїстая, явіся нам Слово Воплощённо, Єгóже велича́юще, с Небéсними Вої Тя велича́ем.

Пресвятáя Владїчице, усліши і буди нам заступница.

Крїпость і держава мужественная буди Твоїм людем, Пренепорóчная, хранїтелница же і сила, і ору́жіє, і меч обоюду óстрий, сопротївних пóлки сіку́щїй, і ополчєнія врагóв во єдино сосїца́ющїй.

Пресвятáя Владїчице, усліши і буди нам заступница.

Яко стїна нераздрушімая, і неїспровержена христїяном, яко прóвол і пирг непозїблемий, лю́тих і безбóжных шатáнія і воздимівшеєся мучїтелїй нашєствїє і вáрварская прещєнія, Чїстая, раздруші.

Пресвятáя Владїчице, усліши і буди нам заступница.

А́нгелу іногда защища́ющу Гедїон Мадїамскїя пóлки ізсічє, і нїні, Пречїстая, із Тебє Рóждшагося умоли, тогóжде А́нгела послáти, вáрварскїя пóлки прогоня́юща, і до концá сотира́юща врагї борóущия нас.

Пресвятáя Владїчице, усліши і буди нам заступница.

Побїждáється естества́ чин, Владїчице, ідєже Бог вся творя́й мáнієм хóщет. Ти же сегó пáче естества́ рóждшая, мóжеши у Нєго єліка хóщеши. Тїмже хотя́щих град Твой сей погубїти до зїла нївочтóже сотвори́.

Пресвятáя Владїчице, усліши і буди нам заступница.

Услїши от хра́ма Твоєго свята́го рабї Твоя́, Чїстая, і гнів Бóжий ізлий на язїки невідущїя Тя, і на царства, яже імене Твоєго не призвáша вірні, многожелáтелнаго.

Слáва...

Пісня 9

Ірмос: Бога людям неможливо бачити, бо на Нього й чини ангельські не сміють дивитись. Через Тебе ж, Всечиста, Слово стало тілом і з'явилося людям. Величаючи Його, з небесними силами Тебе прославляємо.

Пресвята Владичице, вислухай і будь нам заступницею.

Твердинею і силою всепереможною будь людям Твоїм, Пренепорочна, охороною, покровою та зброєю, і мечем двосічним, що полки супротивників знищує та військо ворогів умить посікає.

Пресвята Владичице, вислухай і будь нам заступницею.

Спини, Чистая, лютих безбожників зарозумілість, і димучу навалу мучителів, і погрози варварські, Ти бо християнам — стіна непорушна й нездоланна, непохитний мур і фортеця.

Колись під захистом ангела Гедеон мадіамські полки розгромив, і нині, Пречиста, Народженого від Тебе убагай послати того ж таки ангела, щоб варварське військо прогнав і до решти вигубив ворогів, які напали на нас.

Пресвята Владичице, вислухай і будь нам заступницею.

Перемагаються закони природи, Владичице, там, де Бог тільки схоче; і Ти, що Його надприродно породила, можеш з волі Його все, що захочеш. Тож оберни на ніщо тих, хто прагне це місто (**село, край**) доценту згубити.

Пресвята Владичице, вислухай і будь нам заступницею.

Почуй рабів Твоїх від храму святого Твого, і вилий гнів Божий на народи, які не знають Тебе, і на царства, які всебажаного імени Твого з вірою не прозивають.

Слава...

Раздрушівий, Слове, вѣлю брань, і дѳлгое ѳное дрѣвнее разстояніє, і совокупівий со зѣмними небѣсния. Раздруші Богорѳдица рѳди брань сію нѳвую і тѳжкую, і нас умирі.

І нїні...

Распротрі покрѳв Твой, Владїчице, ѳкоже свїтлий ѳблак і град Твой покрїй, і рукама їмаже носїла есї Христѳа, ѳбїмши, сей неїспровержѣн соблюдї, ѳ іменї Твоѣм хвалѳщїйся прїсно.

Катавасїя: Спасї ѳт бїд рабї Своя, Богорѳдице Дїво, ѳко ми всї по Бѳзї к Тебї прїбїгѳем, ѳко к нерушімой стїні і предстѳтелницї.

Глас 8²⁴

Лик: Достѳйно ест, ѳко воїстинну / блажїти Тя, Богорѳдицу, / Присно-блажѣнную, і Пренепорѳчную, / і Мѳтер Бѳга нѳшего. / Честнїйшую Херувїм / і Славнїйшую без соравнѣнїя Серафїм, / без їстлїнїя Бѳга Слова рѳждшую, / Сўщую Богорѳдицу Тебѣ величѳем²⁵.

Чтец: Святїй Бѳже, святїй Крїпкий, святїй Безсмѣртний, помїлуй нас (*трїжди*).

Слѳва... і нїні...

Пресвятѳя Трѳїце, помїлуй нас: Гѳсподи, очїсти грїхї нѳша; Владїко, прѳстї беззакѳнїя нѳша, Святїй, посїтї і їсцїли нѣмощї нѳша, їмени Твоѣго рѳди.

Гѳсподи, помїлуй (*трїжди*).

Слѳва... і нїні...

Ќче наш, їже есї на небесѣх, да святїтсѳ їм'ѳ Твоѣ, да прїїдет Цѳрствїє Твоѣ, да бўдет вѳля Твоя, ѳко на небесї і на землї. Хлїб наш насўщний даждь нам днесь, і ѳстѳви нам долгї нѳша, ѳкоже і ми оставлѳем должникѳм нѳшим, і не воведї нас во їскушѣнїє, но їзбѳви нас ѳт лукаваго.

Іерей: Ѓко Твоѣ ест Цѳрство, і сїла, і слѳва, Отцѳа, і Сїна, і Святѳго Дўха.

Зруйнував Ти, Слове, велику битву і ворожнечу правічну, з'єднавши земних з небесними; зруйнуй заради Богородиці й цю битву, нову та тяжку, і нас примири.

І нині...

Розгорни покров Твій, Владичице, як світлу хмару, і місто (село, край) Твоє покрій, і руками, якими носила Христа, обійнявши, збережи непохитним і нездоланим, щоб ми завжди величали ім'я Твоє.

Катавасія: Спаси від бід рабів Своїх, Богородице Діво, бо ми всі після Бога до Тебе вдаємося як до непорушної стіни і заступниці.

Глас 8⁴⁴

Достойно є, і це є істина, / славити Тебе, Богородицю, / завжди славну і Пренепорочну / і Матір Бога нашого. / Чеснішу від херувимів / і незрівнянно славнішу від серафимів, / що без істління Бога Слово породила, / суццю Богородицю, Тебе величаємо.

Святий Боже, Святий Кріпкий, Святий Безсмертний, помилуй нас (тричі).

Слава... і нині...

Пресвята Тройце, помилуй нас; Господи, очисти гріхи наші; Владико, прости беззаконня наші; Святий, зглянься і зціли немочі наші імени Твого ради.

Господи, помилуй (тричі).

Слава... і нині...

Отче наш, що єси на небесах, нехай святиться ім'я Твоє; нехай прийде Царство Твоє; нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні; і прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим; і не введи нас у спокусу, але визволи нас від лукавого.

Священик: Бо Твоє є Царство, і сила, і слава, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків.

І тропарі сія, глас 6

Страшен єси Господи, / і хто протіву праведному Твоєму гніву станет? / Ілі кто умоблит Тя, Блаже? / Ктोजе ли утолит Тя за люди согрившія і неначаємия? / Токмо Небеснії Чинове: / Архангели і Ангели, Господства, Херувими і Серафими, / осанна непрестанно Ти вопіющі; / с ними же і ми согласно зовем: / Свят, Свят, Свят, єси Бже, помилуй нас.

Слава...

Господи, Господи, Тебе всяческая боятсЯ / і трепещут пред лицем славы Твоея. / Тебі і ми, грешніи, с боязнію і трепетом припадаем, Безсмертне, / Тебі молимся, Святій: / спаси душа наша / молитвами Апостол, Пророк, Мученик, і всіх Святых Твоих.

І нині...

Мати Бжия Пречистая, / прибжище і покрове християнській! / Укріпи силна же і дерзновенна сотвори господаря нашего і воя его, / і люди вся обично молящія Ти ся / во еже удоб побидити і низложити / Христоненавистния враги і гордия варвари, / да всі вопіем Ти: Радуйся, Прерадованная.

По сих же діакон возглашает:

Воним, і всі во умиленіи сердца коліні душ і тілес наших преклонше, Господу помолімся.

Лик: Господи, помилуй²⁶.

Іерей же абіє со всяким умиленієм преклонь коліні со всіми предстоящими, чет молитви сія, ілі вся, ілі на двоє разділів я на іний день.

Молітва 1

Макарія Архієпископа Филадельфійскаго,
в нашествіи язик

Владіко Господи Бже наш, кто уподобитсЯ Тебі? Кто подобен Тебі во бзих? Господи Бже наш, кто бог велій, яко Бог наш? Силний во милости, і благий во крпости во еже утшати і спасати всіх нас. Не премолчи, ні укроти, Бже, воздаянія гордим, яко се врази Твои возшуміша,

І тропарі, глас 6

Страшний Ти, Господи, / і хто проти праведного гніву Твого може встояти / чи хто ублагає Тебе, Милосердний? / Чи хто заступиться перед Тобою за людей грішних і зневірених? / Тільки небесні чини: / архангели, ангели, господства, херувими та серафими, / які повсякчасно співають Тобі: «Осанна!». / З ними ж і ми однодушно взиваємо: / Свят, Свят, Свят еси, Боже, помилуй нас.

Слава...

Господи, Господи, Тебе все творіння боїться / і тремтить перед лицем слави Твоєї. / До Тебе, Безсмертний, і ми, грішні, з острахом і трепетом припадаємо / і молимося Тобі, Святий: / спаси душі наші / молитвами апостолів, пророків, мучеників і всіх святих Твоїх.

І нині...

Мати Божа Пречиста, / пристановище і покрово християн! / Подай силу й відвагу воєводам і воїнству нашому, / і всім людям, що завжди моляться Тобі, / щоб легко перемогти й подолати / христоненависних і гордих варварів, / щоб усі ми співали Тобі: радуйся, Всевітшна.

Священик: Будьмо уважні, і всі, розчулено схиливши коліна душ і тіл наших, Господу помолимося.

Співці: Господи, помилуй.

І священик з великим зворушенням, схиливши з усіма вірянами коліна, читає ці молитви — чи всі, чи розділивши на цей та інші дні.

Молитва 1

Макарія, архієпископа Філадельфійського,
в час нашестя супостатів

Владико Господи, Боже наш, хто подібний до Тебе? Хто з богів зрівняється з Тобою? Господи Боже наш, хто бог великий, як Бог наш — сильний у милості та благий у могутності, щоб утшати і спасати всіх нас. Не мовчи, Боже, не барися відплатити гордим. Бо ось вороги Твої повстали,

і ненавидящі Тебе воздвигóша гла́ву. На лю́ди Твоя́ лукав-
новáша во́лею, і совіща́ша на святія́ Твоя́, ріша: «Прийді́те
і потребі́м я, і не воспом'яне́тся ім'я́ Ізраїлево ктому́!» При-
йдóша язїци во досто́яніє Твоє́, оскверні́ша Цѣрков Свя-
ту́ю Твою́, положи́ша че́стний Твой Іерусали́м я́ко ово́чноє
храни́лище, положи́ша тру́пія раб Твої́х — бра́шно пти́цам
небе́сним, плóті преподо́бних Твої́х — звірем зѣмним; пролі-
я́ша кров і́х, я́ко во́ду о́крест Іерусали́ма, і не бі погріба́яй.

Но доко́лі, Го́споди, возгори́тся, я́ко огонь, гнів Твой?
Докóлі отвраща́єши лице́ Твоє́ от нас? Докóлі грішници
восхва́ляться? Докóлі употребля́ти і́мат законопресту́пний
вла́стію? Докóлі вознесе́тся жезл нечесті́вих на жрѣбїй
освя́щенних?

Уві́ мні, я́ко умножи́ся смире́ніє на́ше, і умале́ні єсмї
па́че вся язїки. Уві́ мні, я́ко оскорбля́щі нас зїло одоліва́ют,
і ра́на на́ша тве́рда бисть. І Ти, Го́споди, Вели́кій і Крі́пкий,
докóлі не помїлуєши Іерусали́ма: воспла́чу бо ся я́ко Іере-
мія о сокруше́нні моє́м го́рці, я́ко іспадóхом, я́коже лі́ствія,
беззако́ній ра́ди, і с мертві́ми, і́же во а́ді, вмїні́хомся.

Но упова́ю па́ки я́коже Заха́рія на́ Тя, Го́споди, волі́теля
мілости, я́ко Бог щедро́т Ти єси́, уничижа́яй сові́ти крі́пких,
сміре́нних же мо́літви приємля́й.

Что́ я́ко бі́хом поноше́ніє близ і далече́ су́щим укланя́-
ющимся от пу́ти пра́веднаго во отміне́нні до́гмат, і отміта́-
ющим єди́ною в нечесті́є, і́же сло́во премудра́го про́мисла
Твоє́го не віду́ще, посіще́ніє на́ше я́коже оставле́ніє окле-
ветáют. Подоба́ше ўбо сим от священних услі́шати словес,́
я́ко облича́ємі от Го́спода, нака́зуємся, да не с мі́ром осу-
ді́мся. О́німже от о́бщих навїкнуги ра́зумов, я́ко не уми́ра-
ющі, ніже ме́ртвії вра́чевскаго прилежа́нія сподобля́ються,
но жи́ві су́щі в бо́лізні, лі́чущих про́мисл восприє́млют, і
всеми́рную сію́ ра́ну во премі́рнеє прелага́ємую весѣліє,
пóзді нікогда́ разумі́ти. Но не віді́ша, ніже разумі́ша, і се-
го́ ра́ди нечесті́єм понóсят нам, і упова́ніє на́ Тя І́стиннаго
Бо́га беззако́ніє нарица́ют.

і ті, що ненавидять Тебе, підняли голову. Вони підступно змовляються проти народу Твого і радяться проти святих Твоїх. Сказали: «Підемо й винищимо їх з-поміж народів, щоб ніхто не згадував більше імени Ізраїля». Прийшли чужинці в насліддя Твоє, осквернили святий храм Твій, Єрусалим обернули на руїну. Кинули трупи рабів Твоїх на поживу птахам небесним, тіла святих Твоїх — звірам земним. Розлили кров їх, як воду, навкруги Єрусалима, і не було кому поховати їх.

Доки, Господи, палатиме, як огонь, гнів Твій? Доки відвертатимеш лице Своє від нас? Доки грішники вихвалитимуться? Доки злочинці зловживатимуть владою? Доки буде підноситися сила нечестивців над долею праведників?

Горе мені, бо намножилася ганьба наша, і принижені ми більше за всі народи. Горе мені, бо кривдники наші перемагають, і рана наша неvigойна. І доки не помилуєш Ти Єрусалима, Господи Великий і Кріпкий, ридатиму я, наче Єремія, за гірку поразку мою, бо, наче листя, впали ми за беззаконня наші, стали, як мертві в пеклі.

Але, як Захарія, ще уповаю на Тебе, Господи, що бажаєш милості, бо Ти милосердний Бог: заміри сильних відкидаєш, а молитви смиренних приймаєш.

Ми терпимо зневагу від народів близьких і далеких, які відхилилися від путі праведної, відкинули істину, впали в безбожництво й не знають Твого премудрого промислу, тому, бачачи, як Ти стражданнями відвідав нас, кажуть, що Ти відкинув нас. Належало б їм почути слова святих, бо Господь викриває нас покараннями, щоб зі світом не засудити. Належало б їм навчитися розуму й колись таки зрозуміти, що лікування надають не тим, що вмирають, і не мерцям, але лікарське мистецтво застосовують до живих, що ослабли, і ця загальнолюдська більість наша перетворюється зрештою на небесну вічну радість. Але не бачать і не розуміють нечестивці, тому й лихословлять нас, і надію нашу на Тебе, істинного Бога, беззаконням називають.

І яко Тебé Єдинорóднаго Безначáльному Отцú, Сíна Єдиносúщна Сорáсльному Твоéму Отцú, і Преблагóму Твоéму Дúху проповідáюще, єди́ному Єстествоú, єди́ному Существоú, єди́ною сiлi Божества, і Цáрству поклоня́ємся. Сiя страдáти непщуют, і месть нечéстiя рáну плiнéniя, а не прегрiшéniй мнят, безúмнii, і Твоéму ругáющеся терпiнiю хуля́т Твоé Божество, і мироспасiтелное посми́вають смотре́нiе Твоé.

Но осла́би, Го́споди, осла́би, Человiколюбiвiйшiй Бо́же, ущедрi, Благосерднiйшiй і Мiлостивий Владiко! І да не я́ростiю Твоéю обличиши нас на мно́зи да не сотрíємся, нiже гнiвом Твоiм нака́жеш нас, да не бúдем якоже iзначáла, і прéжде éже бiти нам. Но бúди с нáми яко крíпкий бо́рец, яко не невозмогáет от Тебé éже спаса́ти во мно́гих і в малiх. Укрíпи нас, Го́споди Бо́же наш, яко нá Тя упова́хом, і во iм'я Твоé дерза́ем.

І да вірен бúдет нiнi глаго́л Твоi, Го́споди, iже глаго́лáл еси́ к нам, яко с нáми еси́ во вся днi до скончáнiя вiка. І да вознесéтся рог христiánскiй, і да постидя́тся гоня́щiи нас, і да убо́ятся устраша́ющiи нас, і посра́мятся і погíбнут, і крíпость iх да сокру́шится, і могу́тство iх да не бúдет, і познáють всi, яко iм'я Тебi — Го́сподь, і Ти єди́н Ви́шнiй по всей землi, і Твоé ест Цáрство, і сiла, і сла́ва, і Тебi подобáет клáняться Iстинному Бо́гу і Спа́су нáшему, с Безначáльным Ти Отцém, і Пресвятiм, і Благiм, і Животворя́щим Ти Дúхом, нiнi і прiсно, і во вiки вiкóв.

Лик: Ами́нь.

Моли́тва 2

В нашéствi iязiк

Владiко Го́споди Бо́же наш! Тебi ся моли́м, і Тебé прóсим ми, грiшнiи і недостóйнiи рабi Твоi, яко да прiзриши на молéнiе нас грiшних і непотрéбних раб Твоiх, і поми́луєши нас.

Яко, Владiко, беззакóнiя нáша і грiхи́ превзидóша гла́ви нáша, і бiхом поношéniе язи́ком, насми́янiе і поругáнiе

Ми проповідуємо Тебе, Сина, Єдинородного Безначального Отцеві, єдиносущного і нероздільного з Твоїм Отцем і Преблагим Твоїм Духом, і поклоняємось єдиному Єству, єдиній Істоті, єдиній силі Божества і Царства. А ці безумці страждання бояться і наше поневолення вважають не спокутою за гріхи, а помстою свого нечестя, тому й, глузуючи з Твого терпіння, зневажають Твоє Божество та насміхаються над Твоїм спасенним для всього світу провидінням.

Але прости, Господи, прости, найчоловіколюбніший Боже, змилуйся, наймилосердніший і милостивий Владико! І не засуди нас довіку в ярості Твоїй, щоб не зникли ми з лиця землі. І не у гніві Твоїм карай нас, щоб не залишилися ми такими, якими й були. Але будь з нами, як могутній воїн, якому не важко спасати ані кількох, ані багатьох. Зміцни нас, Господи, Боже наш, бо ми на Тебе надіємося і в ім'я Твоє підіймаємося.

І нехай справдиться нині слово Твоє, Господи, до нас, як Ти мовив до нас, що Ти з нами в усі дні до кінця віку. І нехай піднесеться сила християн; нехай посоромляться ті, що переслідують нас, убояться ті, що страхають нас, і вкриються ганьбою, й погинуть, і сила їхня нехай знищиться, і могутність зникне, і нехай пізнають усі, що ім'я Тобі Господь, і Ти єдиний Вишній на всій землі, і Твоє Царство, і сила, і слава, і Тобі належить поклоніння, істинному Богові й Спасителеві нашому з Безначальним Твоїм Отцем, і Пресвятим, і Благим, і Животворчим Твоїм Духом, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Співці: Амінь.

Молитва 2

У час нашестя чужинців

Владико Господи Боже наш! Тобі молимося і Тебе просимо ми, грішні й негідні раби Твої, щоб зглянувся Ти на благання грішних і нікчемних рабів Твоїх і помилував нас.

Бо беззаконня та гріхи наші, Владико, перевищили голови наші, тому віддано нас на ганьбу, на посміх і наругу

сущим окрест безбожним агаряном, і смірені бихом даже до смерті, гріх ради і беззаконій, і хулєній наших. Кто не восплачет нас сіце пребивающих? Кто не возридаєт толикаго пліненія нашего? Яко сія вся прийдоша на ни гріх ради і беззаконій і хулєній наших. Сего ради сині Сіонови чєстніі вмініхомся яко сосуди скудєлнична; сего ради очерніся злато, і змініся сребро благоє; сего ради назирєї Сіонови паче сніга просіявшіі, бихом, яко мурини, паче млєка убілшііся, паче черніла помрачіхомся; питаєміі на руні, облекохомся во студ, і возвелічишася беззаконія наша паче беззаконій Содомских. Сего ради синове дня і світа, сині бихом нощі і тмі; сего ради синове Царствія рабі бихом сином беззаконних і невірних язїк. Яко согрїшіхом, беззаконовахом і о неправдіхом преступающе заповіді Господа Бога нашего.

Но не предажд нас в конєц імени Твоєго ради, Господи, і не разорї завіт Твой, і не отстави мїлость Твою от нас, щедрот Твоїх ради, Отче наш, іже єсі на небесєх, і утроб ради Єдинороднаго Ти Сїна, і мїлости ради Святаго Твоєго Духа, ніже пом'яні беззаконія і грїхі наша. Но скоро да предварят ни щедротї Твоя, Господи, яко обнищахом зіло.

Помозї нам, Бже, Спасїтелю наш, слави ради імени Твоєго. Приймї ісповіданїє нас грїшних і непотрєбних раб Твоїх, Чєстнїя ради і Святїя Крєви²⁷ Сїна Твоєго, Господа же нашего Ісуса Христа, юже за мїра живот ізлія, святїх ради Апостол Єго, і Мученик, іже подвизающеся імени ради Єго, свою кров проліяша; святїх ради Пророк і Отєц, і Патріарх, іже подвизашася благоугодїти святому Твоєму імени.

Не презри молєнія наша, Господи, ніже остави нас до конца, не бо на правди наша надїющеся єсмї, но на мїлость Твою, єюже род наш снабдїваєши. Молимся ўбо і просим Твою благасть: не отвержї нас от лиця Твоєго, ніже возгнушайся недостοїнством нашим, но помїлуй нас по велїцїи мїлости Твоєї і по множеству щедрот Твоїх презри беззаконія і грїхі наша.

безбожним народам, що оточують нас, і принижені ми до смерти за гріхи та беззаконня наші й за лихослів'я наше. І хто не заплаче від такої недолі нашої? Хто не заридас над таким поневоленням нашим? Усе це найшло на нас за гріхи, беззаконня та лихослів'я наше. Через це й чесні сини Сіонські стали, як посуд розбитий; через це почорніло золото й зіпсувалося добре срібло; через це назореї Сіонські, що сяяли яскравіше від снігу, стали, як ефіопи; ті, що були білшими від молока, потьмарилися більше за чорнила; виховані на вовні, зодяглися в сором — і намножилися беззаконня наші більше від беззаконь содомських. Через це сини дня і світла стали синами пільми та ночі; через це сини Царства стали рабами синів беззаконня та безбожних народів. Бо грішили, беззаконствували, неправду чинили, переступаючи заповіді Господа Бога нашого.

Але не віддай нас назавжди, Господи, ради імени Твого й не розірви завіту Твого й не відійми милости Твоєї від нас ради милосердя Твого, Отче наш, що живеш на небесах, і ради найдорожчого Тобі Єдинородного Сина, і ради милости Святого Твого Духа, не пом'яни беззаконь і гріхів наших, але нехай скоро випередить нас милосердя Твоє, Господи, бо дуже зубожили ми.

Поможи нам, Боже, Спасителю наш, заради слави імени Твого. Прийми нашу сповідь, грішних і негідних рабів Твоїх, ради Чесної і Святої Крови Сина Твого, Господа нашого Ісуса Христа, яку Він пролив за життя світу; ради апостолів Його і мучеників, що, подвизаючись в ім'я Його, і свою кров проливали; ради святих пророків, отців і патріархів, що подвигами догодили святому Твоєму імені.

Не зневаж молінь наших, Господи, не покинь нас назавжди, бо не на праведність свою ми надіємося, але на милість Твою, якою Ти рід наш обдаровуєш. Тому молимо і просимо Твою благість: не відкинь нас від лиця Свого, не відвернися від негідности нашої, але помилуй з великої Твоєї милости і з безмежного милосердя Твого забудь беззаконня та гріхи наші.

Ей, Владіко Всесілне! Усліши моленія нас грішних, і помози людем Твоїм, і укріпі воїнство в час брани, і сілно, і кріпко сотвори є. Якоже дал еси кріпость Ісусу Навину і Давіду, Пророку Твоєму, на сопотівня, сіце, Господи Бóже наш, укріпі і помози людем Твоїм, призивающим ім'я Твоє Святóе, яко крóмі Тебé інаго бóга не віми, і ім'я Твоє іменуєм. Ти бо еси дійствуяй вся во всіх, і от Тебé іщем пóмоци.

Прізри ўбо со небесé, Господи, і вижд от святаго дóму слави Твоєя. Где ест ревность Твоя і кріпость Твоя? Где ест мно́жество мїлости і щедрóт Твоїх? Ти бо еси Бог наш, і ім'я Твоє на нас ест. Обратіся, Господи, раб Твоїх ради, Цérкве Твоєя ради Святїя, всіх ради от віка святїх Твоїх.

Протівници наші попрáша святїню Твою, бїхом яко ізначáла, егда не владїл еси нами, яко не чїсті всі ми бїхом, яко рубище скверное вся правда наша, і падóхом яко листвія беззакóній ради наших, і нїсть призиваяй ім'я Твоє, і воспоминаяй Тебé єже заступїти нас. І отвратїв еси лицé Твоє от нас, і предáл еси нас грїх ради, і беззакóній, і хулéній наших, врагом напищенним, гóрдим, і невірним язїком.

І нїні, Господи Бóже наш, не прогнївайся до зїла, яко áще отверзéши нéбо — трéпет прїймут от Тебé гóри, і тáют, — і сожжéт огонь сопотівня і безбóжня врагї наша, і страшно бóдет ім'я Твоє протівником Твоїм.

От віка не возрїша óчі наші ко бóгу чуждему. Тїм нїні, Владіко, прізри со небесé і вижд, і спасї нас імени Твоєго ради святаго, і избáви нас от безбóжних врагóв наших, і от козн, і коварств, і сїтїй їх свободї. І не отстáви от нас Твою держáвную пóмоц, яко ми не доволні есмї ко єже побїждáти сопотів нападающих. Ти же сілен еси ко єже спасáти нас от сопотівних і невірних врагóв наших. Укріпі люди Твоя, і воїнство наше, і утвердї, і сілно, і держáвно сотвори є во врém'я брани, і низложї і сотрї, і во нїчтóже сотвори безбóжня і невірня вáрвари і агаряни врагї наша. І дажд славу імени Твоєму святому, да некогда рекут язїци: «Где ест Бог їх?» — но скóрую избáву і отраду людем Твоїм

Так, Господи Всесильний! Почуй моління нас грішних і поможи людям Своїм, і укріпи воїнство в час битви, і сильним та міцним зроби його. Як дав Ти силу на супостатів Ісусові Навину й Давидові, пророку Твоєму, так, Господи Боже наш, зміцни та поможи людям Твоїм, що призивають ім'я Твоє святе. Бо, крім Тебе, іншого бога не визнаємо й ім'я Твоє призиваємо. Ти бо дієш у всьому й у всіх, і від Тебе допомоги чекаємо.

Зглянься ж з небес і поглянь від святого дому слави Своєї. Де ревність Твоя і сила Твоя? Де багатство милости та милосердя Твого? Бо Ти — Бог наш і Твоїм ім'ям називаємось. Відгукнися, Боже, заради рабів Твоїх, ради Церкви Святої Твоєї, ради всіх од віку святих Твоїх.

Супротивники наші потоптали святиню Твою, і сталося з нами, як тоді, коли ще не було Твоєї влади над нами, ми стали нечисті, неправда наша — мов лахміття скверне, і падаємо, як листя, за беззаконня свої, і немає того, хто міг би призвати ім'я Твоє і, згадавши нас перед Тобою, заступитися за нас. Ти відвернув лице Своє від нас і віддав нас у руки гордих, зарозумілих ворогів і невірних народів за наші беззаконня та хулу.

Але нині, Господи Боже наш, не прогнівайся до краю. Бо якщо Ти відкриєш небо, затремтять і розтануть від Тебе гори, і спалить огонь супротивних і безбожних ворогів наших, і настрашяться імени Твого вороги Твої.

Зроду-віку не підіймали ми очей наших до Бога чужого, тому нині, Владико, прихилися з небес, і поглянь, і спаси нас ради імени Твого святого, і визволи нас від безбожних ворогів наших і від підступів та їхніх тенет звільни. І не відійми від нас Твоєї всемогутньої помочі, бо ми не можемо самі подолати наших нападників. Ти ж сильний, щоб спасати нас від супротивних і невірних ворогів наших. Укріпи людей Твоїх і воїнство наше, і утверди, і сильними та могутніми зроби їх у час битви, і подолай, і знищ, і на ніщо оберни безбожних і невірних варварів, і агарян, ворогів наших. І прослав ім'я Твоє святе, щоб не сказали язичники:

милостивно подажд, молитвами і моленієм Всепреблаго-
словення Владичица наша Богородица, і всіх святїх Тво-
їх. Яко Ти єси Помош і Кріпость наша, і Тебі славу возсилá-
єм, Безначáльному Отцú, со Єдинорóдним Ти Сїном, і Пре-
святїм, і Благїм, і Животворящим Ти Дúхом, нїні, і прїсно,
і во віки віків.

Лик: Амїнь.

Молїтва 3

Святїйшаго Кáлиста Патріáрхи
за царя, люди і во́я єго́, в нашествії вáрвар

Гóсподи і Бóже мїлости, всякія б́лагости Подáтелю, чúд-
ний Бóже, Óтче щедрót, Пристáнище милосéрдя, чело-
віколю́бія неїстощїмий Істо́чнице! Премúдростїю стройй вся,
св'язуяй — і пáки ізводяй, смиряяй — і пáки возвишáяй. Гóр-
дим противляяйся, смиренним же — даяй б́лагодáть. Єго́-
же держáвою содержїтся вся твар, е́ліко умная, і е́ліко
чувствéнная, Єго́же судбї б́ездна мнóга, і пúтіє неїзслїдїмі.
Єго́же Дúхом вся вóдятся, Ємúже в рúку дихáніє всіх живїх.
Єго́же послушáют звїзди, Ємúже вся повинúются. Ємúже
вся твар работáет. Єго́же умния вся Сїли трепéщут, і не-
престáнними славослóвії почитáют. Єго́же всяческа́я глá-
си неїзглаголáнными воспївáет. Ти úбо умное Сóлнце Прáв-
ди, Бóже Їстинний, вся творяй і претворяй тóкмо самїм
хотїнієм. Благоприёмним і мїлостивим óком возрї на люди
Твоя согрїшївшїя і отчáявшїїся, і низпослї на́ ни мїлости
Твоя бóгáтия. Пощадї наслїдіє Твоё, пощадї люди Твоя,
пощадї виноград, їже насадї деснїца Твоя, преестествéн-
ную б́лагость Твою́ за́ ни імїя молящую Тя. Пом'яні кров²⁸
раб Твоїх їзлїяння, пом'яні святїя Твоя óлтаря, я́же сквер-
ними ногáми попрáни і огнú предáни бїша. Пом'яні окаян-
ний вóзраст, во плїненїє нечестївим предáнный, і óтческоє
úбо б́лагочестїє безумною мїслю проклáвшїй, дїáволу же
написáвшїйся, і уста́ви уже́ жезл грїшних на жрѣбїй прá-
ведних пушчáемий. Не предáжд нас до концá імєни Твоёго

«Де Бог їхній?» — але милостиво подай скоре визволення та розраду людям Твоїм молитвами і благанням Усеблагословенної Владичиці нашої Богородиці та всіх святих Твоїх. Бо Ти — допомога і сила наша, і Тобі славу возсилаємо з Безначальним Отцем, і Пресвятим, і Благим, і Животворчим Твоїм Духом, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Співці: Амінь.

Молитва 3
Святішого Калиста, Патріарха
за народ⁴⁵ і воїнство його
в час нашестя варварів

Господи і Боже милости, усякого добра Подателю, дивний Боже, Отче щедрот, Пристановище милосердя, невичерпне Джерело чоловіколюбства! Ти премудрістю влаштував усе: зв'язуєш — і знову звільняєш, упокорюєш — і знову підносиш. Ти гордим противишся, а смиренним даєш благодать. Твою владою утримується все творіння — духовне й тілесне. Твої присуди незліченні й путі недослідимі. Твій Дух усім керує, у Твоїх руках дихання всього, що живе. Тебе слухаються зорі, Тобі все підкоряється, Тобі все творіння служить. Перед Тобою всі сили небесні тремтять і безперестанним славослів'ям Тебе вшановують, всіма голосами невимовними Тебе оспівують. Бо Ти — духовне Сонце Правди, Боже істинний, що все твориш і змінюєш лише самим бажанням.

Добрим і милостивим оком поглянь на людей Твоїх, що згрішили та зневірилися, і зішли їм Твої багаті милості. Пощади власність Твою, пощади людей Твоїх, пощади виноград, що його насадила правиця Твоя. Надприродна доброта Твоя нехай благає Тебе за нас. Пом'яни пролиту кров рабів Твоїх, пом'яни святі вівтарі Твої, скверними ногами потоптані та вогнем попалені. Пом'яни дітей, що в полон до нечестивців потрапили, тому батьківського благочестя в нестямі зреклися й на службу дияволу віддалися, і спини кару ув'язнення у грішників, що спіткала праведників.

ради святáго, і неізречénня ради мiлости, ізобiльно проливáємя от Твоєя бiлáгости, но дажд нiнi Христолюбiвому язiку²⁹ нáшему ослабу от содержáщих сих скóрбних, i iзмiненiє междосóбних крамóл, i молв, i растоянiй. Укрiпi мiшцу егó, i востáющих нань томú покори, i совокупi вóйнства егó во єдиномiслiї i мiри, i от всякаго навiта вiдимих i невiдимих врагóв неврédна егó соблюди. А́нгела єму Хранiтеля от святáго жилища Твоєго низпосли яви, борúща пред язiком³⁰ Твоiм. Благочестiвой влáсти нáшей безмóлвно во тишинi глубóцiй цáрство даруй³¹, яко да язiк Твой святiй во тишинi тiхо i безмóлвно жiтiє провóдит, i всякоє iноє востáющее нань смущенiє i навiт, непреборiмою си десницею разори, i безнавiтен i дóлгий живóт нам³² даруй, молитвáми Всеслáвнiя i Прeблагословеннiя Владiчица нáшея Богорóдица, Невеществéнных Твоiх служителiй, i всiх святiх от вiка Тебi благоугодiвших.

Лик: Аминь.

Моли́тва 4

Тогóжде Святiйшого Кáлиста в нашéствiї вáрвар

Безначáльне Цáрю, Невидiме, Неiзслiдiме, Непостижиме, i Неiзречénне! Гóрстию всю обдержáй твар i соблюдáй, содержáй i управлáй ю неiзречénним Ти Слóвом. Нинивiтяном беззакóнiя пéрвiє úбо претерпiвий, послiди же покаянiє i обраценiє приiмий, i даровáвий iм запреiмúщую бiлáгость i долготерпiнiє вся беззакóнiя i прегрiшенiя обiчним i неiзречénним Своiм чeловiколюбiєм. Приймi i нáша молитви по єлику, (якоже речéся) нинивiтян обраценiє i покаянiє. Приймi слéзи i воздихáнiя, приймi смиренну нáшу мóлбу, нiже бо мóжем отнюд грiхáми обремененi сýще, к Тебi Єдиному Безгрiшному взира́ти. Приймi iз глубинi, якоже дим, возсилáємя Тебi Владiци вóпля! Приймi озлоблáємих людiй прошенiє! Да побiдiт бéздна Твоєго благоутрóбiя множествó нáших грiхóв, i дажд людéм Твоiм iзбавленiє i свобожденiє нáпастiй i смéртнаго посiченiя оставленiє.

Не віддай нас до кінця заради імени Твого святого й заради невимовної милости, яку Ти щедро виливаєш від Своєї благости, але дай нині христолюбному народові нашому полегшення від скорбот і припинення міжусобних чвар, заколотів і протистоянь. Зміцни силу нашу та подолай усіх, хто на нас повстає, і з'єднай воїнство наше в одностайності й мирі, і від усіх підступів видимих і невидимих ворогів неущкодженими нас збережи. Ангела-охоронителя від святої Твоєї оселі явно зішли, щоб він воював попереду народу Твого. Уряду нашому даруй у спокої та мирі глибокому працювати, щоб і народ Твій святий у тиші мирне та спокійне життя провадив, а всякі напасті та зраду незборимою Твоюю правцею зруйнуй і тихе та довге життя нам даруй молитвами Всеславної і Преблагословенної Владичиці нашої Богородиці, духовних Твоїх служителів і всіх святих, що од віку Тобі вгодили.

Співці: Амінь.

Молитва 4

Того ж святішого Калиста в час нашестя варварів

Безпочатковий Царю, невидимий, недослідимий, незбагнений і неказаний, що в долоні Своїй усе творіння тримаєш, зберігаєш і невимовним Твоїм Словом керуєш ним. Ти стерпів колись беззаконня ніневитян, а потім покаєння та навернення їхне прийняв і з невимовного Свого чоловіколюбства ще з більшою благістю та довготерпінням простив їм усі гріхи та беззаконня. Прийми й наші молитви, як навернення та покаєння ніневитян! Прийми сльози й зітхання, прийми смиренні наші благання, бо, обтяжені гріхами, не можемо звести очей до Тебе, єдиного Безгрішного! Прийми з глибини душі воляння, що до Тебе, Владики, як пара, здіймається! Прийми прохання скривджених людей! Нехай безмежність Твого милосердя здолає безодню наших гріхів. Спасіння та визволення від напастей подай людям Твоїм, і від смертної рани врятує.

Ей, Гóсподи Бóже наш! Услíши людíй Твоíх в час сíй, і менé грíшнаго, і устáви жезл грíшних воздвизáемий на жрéбій праведних, íхже Ти Сам віси і разумієши, от них знáем сий. Яко да і náми, Твоíми непотрéбними рабí, слáвится Пресвятóе ім'я Твоé, Отцá, і Сíна, і Свята́го Дúха, нíні і прíсно, і во віки вікóв.

Лик: Амíнь.

Молітва 5

Тогóжде за Христоіменіття лю́ди

Тебí ся молім, і Тебé прóсим прилéжно, Бóга і Отцá Гóспода на́шего Ісýс Христá, яко да мíлостивим óком прízриши на лю́ди Твоя́ і на наслíдіє Твоé, умилосердívся на́ ни і на зéмлю на́шу, опустíвшую беззакóній ráди на́ших, і плíненну бíвшую, і рабú супостáтом. Благовоlí па́ки возвратíтися на пéрвую свободú, я́коже íногда і дрéвнему Іáкову óному, носíвшему óбраз Єдиночáдного Твоéго Сíна і Бóга на́шего, благоволенієм і хотéнієм Твоíм возвращшу домочáдец всíх ко обітовáнних Твоíх благ. Íбо над óними³³ обíчноє Твоé чело́віколюбієм употребляя, отпустíл есí беззакóнія íх, укротíл есí весь гнів Твой, возвратíлся есí от гніва я́рости Твоéя. Обратí ўбо і нас, Бóже, і о спасíтелних Твоíх за́повідех пешц́ся сподобí. Отвратí я́рость Твою́ от нас, і да не во віки прогнiвáєшися на́ ни, ілі прострéши гнів Твой от рóда в род.

Бóже! Ти, обрáща, живí ни, і лю́діє Твоі́ возвеселя́тсЯ в Тебí. Покажí і на нас мíлость Твою́, і услíшим мир і весéліє о Тебí.

Ей, Гóсподи! Услíши нас грíшних і непотрéбних раб Твоíх в час сей³⁴, éже вселíти слáву і мир в землі на́шей. На Твоé бо соподвижéніє і пóмощ дерзáюще ми, недостóйніи, наді́ємся мíлості і істинні пред на́ми предитí, крóмі бо Тебé íнаго не віми, і ім'я́ Твоé імену́ем. І да не отвратíшися от нас до концá, но подвигн́ся і востáни на пóмощ нас грíшних і смиренних, і я́ко непам'ятозлобíвий і кáйся о

Так, Господи Боже наш! Почуй людей Твоїх у цей час, і мене грішного, і зупини жезл нечестивих, що піднявся над долею праведних, яких Ти Сам знаєш і чуєш, і які пізнали Тебе. Нехай і на нас, негідних рабах Твоїх, прославиться Пресвяте ім'я Твоє, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Співці: Амінь.

Молитва 5 **Його ж, за християн**

Тобі молимося і ревно Тебе просимо, Бога й Отця Господа нашого Ісуса Христа, щоб милостивим оком зглянувся на людей Своїх і на володіння Своє, умилосердився над нами та над землею нашою, спустошеною за беззаконня наші, яка в полоні перебуває та в рабстві у супостатів. Благоволи вернути їй колишню волю, як у давнину Якову, що був прообразом Твого Єдинородного Сина і Бога нашого, і з волі та бажання Твого вернув рідину свою до обітованих Тобою благ. Бо з властивого Тобі чоловіколюбства Ти відпустив їм беззаконня їхні, стишив увесь гнів Свій і спинив ярість гніву Свого. Наверни ж і нас, Боже, і сподоби про спасенні Твої заповіді дбати; відверни ярість Свою від нас і не гнівайся на нас повіки, не продовжуй гніву Свого з роду в рід.

Боже! Обернувшись, оживи нас, і люди Твої звеселяться в Тобі. Покажи на нас милість Твою, і знайдемо мир і радість у Тобі.

Так, Господи! Почуй нас, грішних і негідних рабів Твоїх, у годину цю, щоб оселити славу та мир на землі нашій. На Твою співдію та допомогу сподіваємося ми недостойні. Уповаємо, що милість та істина підуть поперед нас, бо крім Тебе іншого бога не визнаємо і Твоє ім'я призиваємо. Не відвернися ж від нас до кінця, але підіймися й повстань на допомогу нам, грішним і смиренным, і як Той, Хто не

злѡбах на́ших, отврати́ пліне́ніє на́ше. Уста́ви бу́рю злоклю́чєній, осла́би нам прегрѣше́нія на́ша, я́ко да осла́бою злоклю́чєній просла́вим Тя, Отца́ Го́спода на́шего Ісус Христа́, со Єдиноро́дним Ти Сїном, і Святї́м Твої́м Ду́хом, нїні і прїсно, і во ві́ки віко́в.

Лик: Амінь.

Моли́тва 6

**Кир Филофе́я Патріа́рхи ко Пресвяті́й Богоро́дици
в наше́ствїї ра́тник, і о изба́вленїї пліне́нних**

Ді́во Владі́чице Богоро́дице, Єдиноро́днаго Бо́га Сло́ва, вся́коя віди́мїя і ўмня́ тва́ри Тво́рца і Владі́ку, єди́наго от Тро́йца Го́спода, Бо́га же і Чолові́ка па́че естества́ і сло́ва ро́ждшая. Вмі́стїлище Божественно́е вся́коя святї́ни і благода́ти прїятелище, в не́мже пребива́ет ісполне́ніє Божества́ плѡтски благоволе́нієм Бо́га і Отца́ і дї́йствїем Свята́го Ду́ха, избра́нная от все́я тва́ри, і Богоподѡбним до́стоянієм неі́зрече́нно превзима́ющаяся, і превосходя́щая Сла́ва, і неі́зглагола́нное Весє́ліє А́нгелом Цє́ркви, Апѡсто́лом і Проро́ков Ві́нче; чу́дноє і всехва́льное Му́чеников Му́жество, по́двигов же ї́х і побї́д вина́ су́щая, і страда́лческих ві́нчанїй присносу́щих, і Богоподѡбних возда́ній Ходота́йце Пречї́стая; Преподо́бних Че́сти і Сла́во; молча́нія неза́блуднаго пу́ті Учи́телю; откровє́ній духо́вних таї́нств Две́рі; Істо́чнице сві́та; мї́лости неї́стошїмая Рї́ко; вся́ких Богоподѡ́бних дарова́ній і чудє́с неі́счерпа́емое Мо́ре!

Тебе́ мо́лим і Тебі́ ся мї́ли ді́єм, мї́лостивной Ма́тері Чло́веколю́бца Владі́ки поми́ловати́ся нам, смире́нним і недо́стойним рабо́м Твої́м. Прїзри мї́лостивні на пліне́ніє на́ше і ісці́ли сокруше́ніє душ і тіле́с на́ших, віди́мїя і неві́ди́мїя ра́ті разорї́, столп крі́пок, ору́жіє во бра́ні і позѡрище тве́рдоє, і воєво́да, сопо́борник же непобї́дїм бу́ди недо́стойним нам от лица́ враг на́ших. Покажі́ на нас дре́вняя мї́лости Тво́я і чудеса́, днесь покажі́ беззако́нним враго́м на́шим, я́ко єди́н єст Цар і Владі́ка — Син Тво́й і Бог, і Ти Богоро́дица по і́стинні єсі́, І́стиннаго Бо́га по плѡти ро́ждшая, і я́ко мо́жеши вся, і сі́лна єсі́ дї́йствовати́, єлі́ка а́ще

пам'ятає зла та вболіває за бідами нашими, відверни поневолення наше. Зупини бурю напастей, відпусти нам провини наші, щоб визволенням від лиха прославили Тебе, Отця Господа нашого Ісуса Христа, з Єдинородним Твоїм Сином і Святим Твоїм Духом, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Співці: Амінь.

Молитва 6

**Кир Филофея, патріарха, до Пресвятої Богородиці
в час військового нашестя та за звільнення полонених**

Діво Владичице, Богородице, що надприродно й невимовно породила Єдинородного Бога Слово, усього видимого й невидимого творіння Творця і Владика, одного з Тройці Господа, Бога і Людину. Усякої святині Божественне Вмістилище та благодаті Пристановище, в якому тілесно перебуває повнота Божества благоволінням Бога й Отця та дією Святого Духа. Вибрана з усього творіння, Пречиста, богоподібною вдачею маєш Ти незрівнянну перевагу. Найвища Славо, ангелів Церкви невимовна Радосте, апостолів і пророків Вінче, дивна і всехвальна мучеників Мужносте, їхніх подвигів і перемог Причину, Увінчання страждальців і за вічні божественні нагороди Піклувальнице. Преподобних Честе і Славо, незрадливого шляху безмовності Вчителько, Двері одкровенень духовних таїнств, Джерело світла, милости невичерпна Ріко́, усіх богоподібних дарувань нескінченне Море!

Тобі молимося і Тебе зворушено благаємо, милостиву Матір Чоловіколюбця Владики: змилуйся над нами, упокorenими й негідними рабами Твоїми. Зглянься милостиво на поневолення наше і зціли страждання душ і тіл наших, видимі й невидимі полчища розбий і будь нам міцною фортецею, зброєю в битві, незмінним дозорцем і воєводою; і будь нам, негідним, споборницею непереможною перед лицем ворогів наших. Покажи на нас древні милості Твої та чудеса, покажи нині беззаконним ворогам нашим, що

волиши, на небесі і на землі, і всяке прошеніє на ползу коємуждо даруй, Владичице: недугующим цілбу, в морі тишині і окормленіє; с путешествующим шествуй і соблюдай, плінення горкія ізбави работі; скорбящих утішай нищету, і всяке тілесное облегчи озлобленіє, душевних неможеній і страстий пржеде всіх изимай Твоіми невидімыми предстателстви і наставленми, яко да путь времєннїа сея жїзні добрі і непреткновєнно скончаєм, і вїчних оних благ Тебє рїди во Цїрствїї Небєсном получим.

Вїрнїа же людїє Твоя³⁵, страшним Єдинороднаго Сїна Твоєго почтеннїа іменем і на Твоє уповающїа предстателство і благодать, і Тебє предлагающїа вєзде Ходатаїцу і Помощницу, на обстоющїа врагї невидїмо укрїпї. Разорї душ їх належашїй пренемаганїа о́блак, отимї болїзні душ і сєрдєц їх, і свїтлоє благодушіє і радость воведї, мїрну і непоколїблєму державу³⁶ їх устїавивши.

Ізбави, Владичице, молитвами Си їзряднїє Тебї налагаємий град сей, і всяк град і страну от глада, пагуби, труса, потопа, огня, мечя, нашєствїа іноплеменник, і междособнїа бранї, і всяк гнїв, прїведнї на нас движїмий, отвратї благоволєнієм і блягостїю Єдинороднаго Сїна Твоєго. Ємуже подобает всякая слава, честь і поклонєніє со Безначалним Єго Отцєм, і Присносущним і Животворящим Ду́хом, нїні і прїсно, і во вїки вїков.

Лик: Амїнь³⁷.

Дїакон: Премудрость.

Іерей: Прєсвятая Богородице, спасї нас.

Лик: Честнїйшую Херувїм / і Славнїйшую без соравненїа Серафїм, / без їстлїнїа Бѳга Сло́ва рѳждшую, / Сущую Богородицу Тебє величаєм.

Іерей: Слава Тебї, Хрїсте Бѳже, упованїє наше, слава Тебї.

єдиний Цар і Владика — Син Твій і Бог, і Ти — істинна Богородиця, що істинного Бога в тілі породила, і що Ти все можеш і маєш силу чинити все, що хочеш на небі й на землі, тому всяке прохання на користь кожному даруй, Владичице: недужим — зцілення, мореплавцям — тишу й кермування; з подорожніми подорожуй та охорони; полонених від гіркого рабства визволи; муку скорботних утіш і всяке тілесне страждання полегши, а передусім від душевних немочей і пристрастей Твоїм невидимим піклуванням і напоумленням визволи, щоб добре та без спокуси скінчили ми цей шлях тимчасового життя й завдяки Тобі отримали вічні блага в Царстві Небеснім.

А вшанований найвищим іменем Єдинородного Сина Твого вірний народ наш, що на Твоє заступництво та благодать уповає і завжди має Тебе Молитвеницею та Помічницею, — невидимо укріпи на ворогів, що обступили нас. Розвій хмару знесилення нашого, відійми немочі душ і серцець наших і світлу благодушність і радість осели, утвердивши державу нашу мирною та непохитною.

Визволи, Владичице, молитвами Своїми віддане Тобі місто (відданий Тобі край), що потерпає від нападу, і всяке місто і край від голоду, пошести, трусу, потопу, вогню, меча, нашестя чужинців і міжусобиць і всякий гнів, що справедливо йде на нас, відверни добросердечністю та благістю Єдинородного Сина Твого, Якому належить усяка слава, честь і поклоніння з Безначальним Його Отцем, і Вічносущим, і Животворчим Духом, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Співці: Амінь.

Диякон: Премудрість.

Священик: Пресвятая Богородице, спаси нас.

Співці: Чеснішу від херувимів і незрівнянно славнішу від серафимів, що без істління Бога Слово породила, суццю Богородицю, Тебе величаємо.

Священик: Слава Тобі, Христе Боже, надіє наша, слава Тобі.

Лик: Слава... і ніні... Гóсподи, помілуй (*тріжды*). Гóсподи, благослові.

І бивáєт совершénний отпúст. **І áще** в неділю, **начина́єт:**

Іерéй: (**áще** в неділю: **Воскресій** із мёртвих) **Христóс**, істинний Бог наш, молітвами Пречістія Своёя Мáтере, сілю Чéстнаго і Животворящаго Крестá, **свята́го** Архистраті́га Бóжія Михаїла і прочі́их небéсних сил бесплòтних, **свята́го** великомóченика Геóргія Побідонóсца, **іже** во **святі́х** отцá **на́шего** Митрополі́та Петра́ Могі́ли, **свята́го** прáведнаго Петра́ Калнише́вскаго і **всі́х** **святі́х**, помілуєт і спасéт нас, **яко** Благ Бог і Человіколюбец.

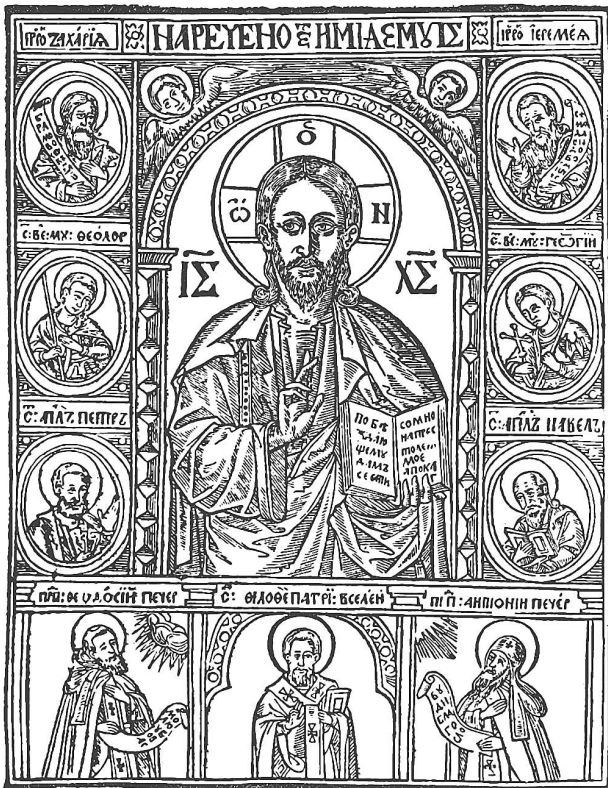
Лик: Амінь.

Співці: Слава... і нині...⁴⁶ Господи, помилуй (*тричі*). Благослови.

Священик: Христос (у великодній час — що воскрес із мертвих), істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері, силою Чесного і Животворчого Хреста, святого Архистратига Божого Михаїла, святого великомученика Юрія Переможця, святителя Петра Могили, святого праведного Петра Калнишевського і всіх святих помилує і спасе нас, бо Він Милосердний і Чоловіколюбець.

Співці: АМІНЬ.

Примітки

- 1 Вступні молитви та псалом 78 взято з Київського «Полууставу» 1643 року.
- 2 Далі першу частину цієї молитви писатимемо «*Слава...*», а другу — «*і нині...*».
- 3 Таке написання замість одвічного *на небесѣхъ* (і вимови: *на небесіх*) пов'язане з впливом тогочасних болгарських книг, де почали писати *на небесѣхъ* згідно зі своєю вимовою: через *ѣ* (не плутати з *ѣ!*). Таке болгарське написання знаходимо в усіх виданнях свт. Петра Могили, а також у Пересопницькому Євангелії 1556–1561 рр. Під болгарським впливом змінили й слово *недѣля* (неділя) на *неделя*. Варто зазначити, що це був час мовного реформування, пошуку «єдиної словенської» мови, тому традиційні давньоруські форми іноді коригували згідно з живою українською вимовою (*дверъ, церковъ*), іноді додавали чужі південнослов'янські форми (на жаль, цей пошук було брутально перервано введенням московської мовної редакції). Нехай читача не дивують незвичні форми: *не введи, прійдет* тощо — це типово для нашої давньої мови. Вона має свої закони і свою красу. Форма *єст* характерна лише для часів свт. Петра Могили. Це болгарський і, можливо, польський вплив.
- 4 Тексти всіх ектеній узяті з Київського Службника 1639 року.
- 5 Пам'ятаймо, що Росія (вживали обидва наголоси), так само, як і Русь, — це колишня назва України. Російським часто називали й те, що належало до Київської Митрополії: митрополити Російські — митрополити Київської Митрополії. А державу, яка пізніше привласнила собі наше ім'я, називали тоді Московщиною.
- 6 У Службнику: *О Преосвященном Архієпископі нашем, всея Росіи, Митрополіті, ім'ярєк, чєстном прєсвїтерствї...*
- 7 У Службнику: *О Великом Королі нашем, ім'ярєк, і благочестївих государєх, князєх і панїх наших, о всеї Полатї і вєєх їх, Гєсподу помолїмся.*
- 8 Повний текст і стихи до *Бог Господь* узяті з Київського Часослова 1616 року.
- 9 Було: *Господаря*.
- 10 Текст узяті з Київського Полууставу 1643 року.
- 11 Ірмоси шостого гласу Воскресного канону взяті з Київського Воскресного Октоїха 1629 року.

- 12 Текст катавасії взято з Київського Полууставу 1643 року.
- 13 У Требнику: *Мойсі*.
- 14 Зміни в цьому й наступному проханні див. у примітках 5–6.
- 15 У Требнику: *госудáру нáшему (ім'ярéк), і Христолюбівому егó вóйнству*.
- 16 Після *ім'ярéк* додано текст саме для цього молебню, згідно з традицією тогочасної потрійної ектенії. У Требникові до кожного молебню — власні й неповторні кінцеві прохання, відповідні до потреби.
- 17 Ця помилка друкаря (*мишця* замість *мишца*) свідчить про те, що, попри тверде закінчення на *-ц*, українці мимохіть пом'якшували його й вимовляли не так, як написано, а як їм звичніше.
- 18 Текст кондака взято з Київського Полууставу 1643 року. У Требникові не подано гласу. Для зручності подаємо традиційний 8-й глас.
- 19 Тут помилка друкаря (*іщезает, іщезнут* замість *исчезает, исчезнут*).
- 20 Текст узято з Київського Євангеліона 1665 року.
- 21 Далі текст, крім позначеного курсивом, аж до *Мілостію і щедротáми...*, узято з Київського Службника 1639 року. Оригінальний текст Службника (замість курсиву) такий: *і святіх трех Святітелей Митрополітов Кіевских Петра, Алексія і Іони, Російских Чудотворцев. Святіх слáвних і добропобідних Мученик; Преподбних і Богоно́сних оте́ц Иоакіма і Анни, і Преподбних і Богоно́сних оте́ц нáших Анто́нія і Феодб́сія Печёрских, і святáго ім'ярéк, егóже ест Храм. Щодо Російских*, див. примітку 5.
- 22 Саме таким було написання цього слова в давніх богослужбових книжках.
- 23 У давньоруських богослужбових книжках — *Володимира*.
- 24 У Требникові глас не вказано. Подаємо традиційний 8-й. Цю молитву співають ще на 4-й глас.
- 25 Текст узято з Київського Службника (Леітургіаріона) 1639 року. У тексті молебню не вказано, на який глас цю молитву співати. Ми розмітили її на 4-й глас.
- 26 Молитви співців в оригіналі не було.
- 27 В оригіналі *Крве* без титла. Такі скорочення, що їх списували з давніх джерел без змін, у вимові розкривають.
- 28 В оригіналі — *крее* без титла.

- 29 В оригіналі — *царю*.
- 30 В оригіналі — *царём*.
- 31 В оригіналі — *Безмóлвно во тишині глубóцій царство єму дару́й*.
- 32 В оригіналі — *єму*.
- 33 Було: *над óнтьми*. Друкарська помилка.
- 34 Було: *сьй*. Друкарська помилка.
- 35 Було: *Вірния же царя на́ша*.
- 36 Далі пропущено: *і царство*.
- 37 Відпуст узято з Київського Службеника 1639 року.
- 38 Від Пасхи до Вознесіння замість *Царю Небесний* читають *Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував (тричі)*. Від Вознесіння до Тройці молитви починають з Трисвятого.
- 39 Далі першу частину цієї молитви писатимемо «*Слава...*», а другу — «*і нині...*».
- 40 *Чесné, чесній* тощо — це суто московський наголос. В українських богослужбових книжках незмінно писали та вимовляли: *чэсне, чэсний, пречэсний* — і це традиція глибокої давнини. Оскільки ці прикметники походять від слова *честь* (що означає: *шана, повага, гідність*, див. Етимологічний словник української мови 2012 р., том 6, с. 312), то український наголос ще й прояснює їхній сенс. Крім того, маємо багато утворених від цього слова похідних з подібним наголосом: *почэсний, рівночэсний, доброчэсний, чэсниця, чэстень, почэстя, благочэстя, почэсна* тощо. Зауважмо, що «Полный церковнославянский словарь» прот. Г. Дяченка 1900 року подає тільки український наголос: *чэстный* (с. 818), вважаючи саме його правильним. Тож, якщо шануємо святоотцівську традицію, відучаймося від неправильної звички наголошування!
- 41 Гісоп (*Hyssopus*) — українська назва священної рослини; церковнослов'янською — *ѣтѣвѣцъ*.
- 42 Сеннахерим, Санхериб, Синахериб (дослівно — *син Ахериба*), асирійський цар-завойовник, що напав на Юдею та ганьбив Бога, вихваляючись непереможністю. Господь уразив його військом під час облоги Єрусалима: «І сталося в ту ніч: пішов ангел Господній і вразив у стані Ассирійському сто вісімдесят п'ять тисяч» (4 Цар. 19:35).
- 43 У Требникові не подано гласу. Для зручності подаємо традиційний 8-й глас.

- 44 У Требникові глас не вказано. Подаємо традиційний 8-й. Цю молитву співають ще на 4-й глас.
- 45 В оригіналі — *за царя*. А в попередніх київських виданнях — *за Гетьмана*.
- 46 Від Пасхи до Вознесіння замість *Слава... І нині...* — тричі співаємо *Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував*.

ВОСТУБНЄ МОЛЕБНО ПЄНІА

ПѢВАНЬ АМО ВНАШЕ СТВІН ВАРГЪ
И Ъ НАХОДІНІИ ІЗЫКШВЪ.

Іерейъ начинаетъ, Бл҃гвенъ Б҃гъ нѣ: Тѣ, Тр҃тос:
и по ѿѣи нѣш: Іерейъ гл҃итъ, Іакѡ твоє єсть царство:
Утѣцъ же, Гд҃и помилѣи, вѣ. Приидѣте поклонимѣ: Г.
Ѹа: ѿп. Бѣ приидѡша ізъици вѣдо: Слѣ: Іи: Ялн: Г.
Діаконъ же глаголетъ вѣктеніа велика.

Міромъ Г҃ъ помилѣмѣ. И прѡ: дѣже до ѡ плаванцихъ:
И ѣсѣ приаглетъ сѣм.

Ѹ еже простити нѣ вѣл согрешеніа нѣша, и мнже гѣрѡ єгѡ
ра дражнѡ нѣсѣ, и тѣко нѣе єгѡ прогнѣвахѡ, Гд҃ъ помѡ:

Ѹ еже млтнѣвъ быти, бл҃гѡвѣтанѣвъ, и бл҃гѡпремѣнитѣл
раєѡ свой, и ѡвратити ѡ нѣ вѣсѣ гнѣвѣ свой прѣшъ движн
мыи нѣны и помилѡвати нѣсѣ, Гд҃ъ помолнѣмѣ.

Ѹ еже ѡвратити вѡскѡрѣ вѣспѣ, и вѣ бѣгѣтѡ прѣвѣрити
держнѡвѣніє полкѡ вѣсѣжнѣ ізъикѣ, и вѣ поправіи Хр҃то
именитѡмъ вѡннѣтѣвъ пѡ нѡгнѣ покорити, Гѣ помѡ:

Ѹ еже вѡскѡрѣ сокрѣшити силѡ и Б҃гѡвѡрнѡє держнѡвѣніє
ѡполѣншнхѣмѣ нѣны поганѣхъ ізъикшѣвъ, стѣрахъ же и трѣ
петѣхъ и ѡжѣсѣ, єтѣ малѡдѡшнѣмъ вѣ срѣца нѣхъ вѣдѣити, вѣсѣмѣ
же лнѣдѣмъ повѣдѣ нѣнѣ и ѡдолѣніє мѣжѣстѣвеннѡє силѡн
євѡєнъ подѣти, Гд҃ъ помолнѣмѣ.

Ѹ еже призѣрѣти на плѣтѣ стѣнѣнѣа и вѡплѣ лнѣдѣи євѡнѣхъ.

и запѣ.

Влаштітвѣи и вѣдѣт.

рнн.

и запустѣніе достоѣнія своего, ѿ безбожныхъ и нѣтъ іази
свщєє, и сокрѣшити и истини вражєхмѣхъ нѣхъ силѣ, побѣдѣ
и ѿдолѣніе вѣрнымъ своимъ нѣмѣ подаваѣа, Гдѣ помоѣ:

Ѿ еже подати силѣ, крѣпость, и мѣжєство Хрѣтомени-
томѣ вѣнствѣ, и оукрѣпити мѣшца нѣхъ наплѣщи безбо-
ныхъ врагѣ ратѣщєхъ нѣхъ, Гдѣ помози мѣа.

Ѿ еже іакѣ нѣщєзачѣтѣ двѣмѣ данщєзачѣтѣ безбожнѣи вражи
нѣашн, и іакѣже прахѣ вѣмѣтѣлетѣ ѿ лица вѣтрѣ, тѣакѣ да
погнѣнѣ Агглантѣи вѣдци ѿ лица Хрѣтіанскѣи вѣнствѣ, Гдѣ:

Ѿ еже послати гѣрость, гнѣвѣ, скорбѣ, и ангєлы лѣтѣа на
всѣа Хрѣтомена вѣтнѣа іазики, еже потвѣбити ѣ еѣ вѣмѣтѣ
бєбѣжємѣ нѣхъ, и радѣшнѣи царѣтво и влѣстѣ нѣхъ, и шн-
стѣтѣи же зѣмлѣи лѣдѣи своѣи славы радѣи нѣмєни своего, Гдѣ:

Ѿ еже быти пѣть нахѣдѣщѣи нѣмѣ іазику тѣмѣ и полѣзѣ,
и Агглантѣи да поженєтѣ и шкѣрбѣтѣ нѣхъ, и предѣстѣ нѣхъ
бѣрѣки Хрѣтоленѣивѣхъ вѣнствѣ, Гдѣ помози мѣа.

Ѿ еже невредимыхъ нѣа сослѣсти и непрекорнѣмыхъ ѿ всѣа-
кагѣ злѣгѣ ѿ вѣстоѣнѣа и вражѣлѣгѣ свѣовѣтѣа, и держав-
ное ѿдолѣніе, сопрѣтивѣи мѣтѣнѣлєкѣа нѣхъ дерзѣтѣи вѣрнѣи
своимъ мѣлѣстѣивѣкѣа подати, Гдѣ помози мѣа.

Зачѣтѣпѣи, спасѣи, помѣи: Прєстѣи ѣтѣи: Ієрѣѣвѣзгласѣиѣ.
Іакѣ подобѣєтѣи всѣакаѣ слава: **Пѣсѣ. Вѣтѣ Гдѣ и іазики**
нѣмѣ: **на Глѣтѣ, ѣ. И Тропарѣи сѣа, Глѣтѣ тѣ.**

Ѿтращєнѣє єсѣи Гдѣ, и кѣтѣ прѣтивѣдѣ прѣвѣнимѣ твоємѣ гнѣвѣдѣ
єтѣнєтѣ; илѣи кѣтѣ іумѣлѣи тѣа Блѣже; кѣтѣже лѣи оутѣлѣтѣ
тѣа за лѣдѣи сокрѣшнѣвшѣа и немѣтѣлємѣа; тѣѣкѣмѣ нѣнѣи
ѣнѣшѣє, Архѣагглан, и Агглан, Гѣспѣдѣтѣа, Хєрѣвѣимн, и Гє-
рафѣимн, ѿєаи нѣа непрєстѣаннѣтѣи вѣпѣищѣи: єнѣи нѣже и мѣ
соглѣєнѣшѣ зѣвѣмѣ: **Ѿтѣ, ѣ: ѣ: єсѣи Бє, помѣлѣи нѣа. Слава:**

Гдѣ, Гдѣ, тѣбѣ всѣа тѣєскаѣ єѣлѣтѣа и трѣпѣщѣтѣ прѣ лѣцѣ
славы твоєа: тѣбѣ и мѣ грѣшнѣи єѣ єѣлѣтѣи и трѣпѣтѣѣ
прѣпадѣємѣ єѣємѣртнѣє: тѣбѣ мѣлѣнѣє єѣтѣи: єпѣи дѣшѣи нѣша
мѣтѣвѣамн Аплѣтѣ, Прѣкѣтѣ, Мѣтѣи, и всѣє єѣтѣи твоєи. **Інѣтѣ:**

Мѣтѣи Бжѣа Прѣтѣа, прѣнѣтѣжнѣє и покѣрѣє хрѣтіанскѣи,
оукрѣпѣи, силѣаже и дерзновѣєннѣа сотворѣи Гдѣдарѣи нѣшегѣ,

Богослужбове науково-популярне видання

Молебень за перемогу

в час нашестя варварів і навали чужинців

з Требника свт. Петра Могили
1646 року

Видання оздоблене гравюрами
з українських стародруків XVI-XVIII століття.

Упорядкування — Г. Куземська
Транслітерація ц.-сл. тексту — О. Литвиненко
Редактор — В. Куземський
Коректор — З. Болкотун
Макет, верстка — Д. Редчук

Парафія Св. Архистратига Михаїла, Музей просто неба, Київ, Пирогів, 2017
Моб. т. 067-11-909-73, 095-388-29-16, <http://parafia.org.ua/>
Віддруковано у ПАТ «ВПОЛ». 03151, Київ, вул. Волинська, 60. Зам. № 17-182.
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру серія ДК № 4404 від 31.08.2012 р.

Небесне воїнство під проводом св. Архистратига Михаїла
Ікона XVII ст. «Собор св. Арх. Михаїла». Львівщина

Мужайся, і нехай кріпиться серце твоє, і перемагай ворогів твоїх, і уповай на Господа в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь
/Гребник свт. Петра Могили, 1646 р./

Якщо забуду тебе, Єрусалиме, нехай буде забута правиця моя! Нехай прилипне язик мій до гортані моєї, якщо не пом'яну тебе і коли не поставлю Єрусалим початком радості моєї
/Пс. 136:5-6/

За правду борись аж до смерти, тож за тебе і Господь Бог змагатиметься
/Сир. 4:28/

Немає шляхетнішої цілі за віддане служіння пригнобленій нації
/Євген Сверстюк/

